

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

VOL. LIII Price 10 c.

Printed in 2 parts

SEŠTADIENIS, SATURDAY, LAPKRIČIO — NOVEMBER 8, 1969

Šiandien Draugas 14 pusl.

Kaina 10 c.

Nr. 263

TRUMPAI

Rusai žygiavo Raud. aikštėje...

Maršalas Grečko prieš JAV "Imperializmą"

MASKVA. — Spalio revoliucijos 52-ji sukaktis Maskvoje vakar atžymėta tradiciniu kariu paradu Raud. aikštėje. Kalbėjo gynybos ministras, maršalas A. Grečko. Šį kartą, išskelęs kariuomenės ir gynybos reikšmę, jis, pabėsdamas ir pavojus Sovietų Sąjungai, puolė JAV-bes, kurių "vadovaujantieji sluoksniai ir toliau vykdo agresijos žygius ir, pirmoje eilėje, Vietname". Pernai parado metu kalbėjęs tas pats Grečko JAV nebuvo skyręs nė vieno žodžio.

Prahos režimas atšaukė parada...

Pabūgo demonstracijų, notengė parados

PRAHA. — Naujam režimui pabūgos galimybės išsišokinti ir prieš sovietini okupantą nukreiptų nuotakių, vakar Prahoje atšauktas amatinis kariuomenės paradas. Jis turėjo įvykti rusų Spalio revoliucijos sukakties proga. Paradas buvo atšauktas ir pernai.

Režimas, vis dėlto, tą progą panaudojo plėsti gyvynei, sovietų - čekų tariamos "draugystės" vardan, propagandai gyventojų tarpe. Pirmą kartą, po invazijos, Čekoslovakijoje buvo paskelbtas, "Sovietų - Čekoslovakijos draugystės mėnuo". Vyriausybė paskelbė atšaukti, kuriuose buvo teisinama invazija.

Maskva glosto Bonną

Tačiau pateikia dvi svarbias sąlygas

MASKVA. — "Izviestija", vyriausybės organas, lapkričio 2 d. pareiškė pasitenkinimą dėl W. Brandto vyriausybės, Bonnoje, paskelbtų "naujų brožu" ir ypač užsienio politikos baruo-se.

Tačiau, pasak dienraščio, "normalūs, geri santykiai tarp Maskvos ir Bonnos" tegalėtų būti galimi, jei Bonnos vyriausybė vykdytų dvi sąlygas, būtent, pasirašytų atominio varžymo sutartį ir pritarę sovietų keliamam planui "Europoje įvesti kolektyvinio saugumo sistemą". Esą, kaip nurodoma, ne tik Sovietų Sąjunga, bet ir kiti "socialistinės bendrijos" nariai, norį užmegsti "normalius, gerus" santykius su Fed. Vokietija.

● Jaunolis — į laisvę. Vak. Berlyno policija paskelbė: 16 m. jaunolis užvakar naktį, nugalėjęs "mirties ruožo" pavojus, pabėgo į laisvę Vak. Berlyne.

Julius Hoffman, jau antras mėnuo ryžtingai ir kietai vykdas teisėjo pareigas Chicagoje, čia vykstančio je vad., "8 samokalo dalyvių" byloje

Komunizmas ir arabai — Maskvai rūpi raustis, kelti smūgį

Nasseris — jau "Hitleris..."

Nasseris laikomas "karo kurstytoju"

TEL AVIV, Izraelis. — Egipto prezidentas A. G. Nasser savo kalboje buvo pažymėjęs, kad jo kraštui neliko kitos išeities, kaip vesti "ilkinį karą" prieš Izraelį. Jis kalbėjo ir apie, reikalui esant, "kraujo jūrą".

Izraelio politikai Nasserio kalbą laiko "kurstančia karą", gi patį prezidentą palygino su A. Hitleriu, A. Eban, užsienio reikalų ministru, nurodė, kad Nasseris "atskleidęs savo kaukę". Izraelis manoma, kad po šios kalbos diplomatinės pastangos konfliktui baigti būsimos dar labiau apsunkintos.

Rusas apie JAV spaudą

Ką pareiškė rusas Zasurskis Stanforde, Kalif.

Palo Alto, Kalif. — Sovietų žurnalistikos departamento Maskvos universitete dekanas J.N. Zasurskis, viešėdamas Stanforde universitete, Kalifornijoje, pareiškė, kad nei komunistai, nei kapitalistai nesugeba savo spaudoje neigiamai bei tinkamai įvertinti savo visuomenės negerovių ar vertybių. Jo nuomone, "mes tikime kai kuriomis marksizmo - leninizmo vertybėmis ir mūsų spaudoje nėra reikšiamos mintys, priešingos komunizmui".

Skelbimų davėjai lemia Amerikoje...

Rusas JAV studentams toliau dėstė, kad į JAV laikraštinius veikia skelbimų davėjai ir dėl to amerikėnė spauda negalinti laisvai kritikuoti kapitalizmo... Žinoma, jis teigė, "ne kiekvienas skelbimų davėjas aiškina, kaip rašyti, tačiau tie skelbimų davėjai lemia kritikos ribas ir tuos klausimus, kuriuos spaudoje galima arba... negalima paliesti... Dėl to JAV spauda teturi tiek laisvės, kiek jai leidžia skelbimų davėjai".

"Mes ir jūs kritikuojame vyriausybę"

Rusas nurodė, kad "Amerikos laikraščiai atstovauja tuos, kurie yra savininkais". Jis teigė, kad rusai gali kritikuoti rusų imones ar ūkius, nes jie priklauso "visai liaudžiai", tačiau, ar amerikiečiai sugebėtų "griežtai kritikuoti Fordo ar Rand imones"? jis klausė.

Pagaliau, jis teigė, kad rusai ir amerikiečiai sugeba kritikuoti vyriausybę ir šiuo atveju jis ypatingai išskyrė N.Y. Times atstovą, James Reston.

Rusas, dekanas fakulteto su 2,600 studentų, į New Yorką buvo atvykęs spalio 8 d., lankėsi Ann Arbor, Mich., Minneapolis, Minn., Palo Alto, Kalif., dar Washingtone ir Philadelphiaje ir spalio 23 d. grįžo į Maskvą.

● Australijoje min. pirmininku ir toliau lieka John G. Gorton.

LAISVOS TAUTOS DVASIA

Tautos valia nenusilenkti okupantui atsispindi Čekoslovakijos intelektualų kreipime si į laisvąjį pasaulį

Roma. — Italų spauda paskelbė Čekoslovakijos intelektualų tokių kreipimąsi į laisvojo pasaulio žmones, kuriame atsispindi visos tautos valia nenusilenkti prieštartai ir išlaikyti laisvą bei kūrybingą tautos dvasią.

Pasmerkė rusų invaziją

Mes griežtai smerkiame tai, kas įvyko prieš vienerius metus, kai karinė invazija po kojomis pamynė tarptautinę teisę, išniekino socializmo vardą ir sunaikino prasidėjusio atsinaujinimo apraiškas. Mes negalime sutikti su tais, kurie nuolatinėmis nuolaidomis pataikauja įsibrovėliams... Mes smerkiame cenzūrą, kuri mus paverčia pasigailėjimo verta tauta, neturintia teisės diskutuoti savo tarpe ir laisvai kreiptis į visas pasaulio tautas... Cenzūros įvedimas mūsų krašto laikrodį pasuko visu šimtmečiu atgal...

"Mes priklausome kraštui ir tautai"

Mes nepripažįstame komunistų partijai valstybinio valdymo teisės... Yra absurdas priklausmą partijai statyti aukščia už priklausymą kraštui ir tautai... Mes esame giliai įsitikinę, kad komunistų partija teisė valdyti kraštą gali įsigyti, tik

laimėdama tautos pasitikėjimą ir įvykdydama tai, ko tauta reikalauja... Nekomunistai, kurie sudaro tautos daugumą, negali būti verčiami priimti sąlygas, į kurias neturi galimybės daryti įtakos... Mes gerbiame tuos komunistus, kurie mėgino komunistų partiją pastatyti ant laisvės pagrindo ir taip komunizmui suteikti humanišką veidą...

Priespauda nenuslopins

dvasinės tautos laisvės

"Svetimųjų įsikišimas į Čekoslovakijos vidaus reikalus", — rašo toliau Čekoslovakijos intelektualai savo manifeste, — "sugriovė Čekoslovakijos ūkinį gyvenimą... Esame įsitikinę, kad darbininkai ir tarnautojai turi dėti visas pastangas krašto ūkiui atstatyti, bet žinome, kad yra neįmanoma dirbti nepajėgių ir pirmųjų viršininkų vadovybėje... Reikalaujame, kad būtų išlaikytos profesinių sąjungų teisės ir laisvės, kaip jos yra nustatytos Pasaulinės Federacijos statutu-tais..."

Cekai prisimena komunistų nužudytą, buv. prezidento Masaryko sūnų Masaryką.

Baigdami savo manifestą, Čekoslovakijos intelektualai pabrėžia, kad panaudos visas legalias priemones kovai už tautos teises, nes yra įsitikinę, kad jokia priespauda negali užslopinti dvasinės tautos laisvės ir jos kūrybinio veržlumo!

Washingtonė

Estas — ryšininkas Washingtonė

Washington. — Ilmar Heineru paskirtas informacijos ryšių koordinatoriumi tarp valstybės departamento ir Amerikos veikiančių reikšmingiausių organizacijų. Ilmar Heineru yra estas, į Ameriką atvykęs 1949 m. ir 1959 m. tapęs piliečiu. Jis yra buvęs Michigano valstijos senatoriaus Robert P. Griffin administracinės įstaigos vedėjas, o paskutinių prezidentinių rinkimų metu Heineru buvo "United Citizens for Nixon-Agnew" komiteto direktoriumi. Jam teks palaikyti ryšius su įvairių tautybių pagrindinėmis organizacijomis. Jis yra baigęs politinius mokslus Michigano universitete su aukščiausio universiteto su aukščiausiu agyrimo laipsniu "magna cum laude".

"Draugo" 1 psl.

redaktorius Vyt. Alseika nuo lapkričio 10 d. pasitraukia iš "Draugo" redakcijos kolektyvo ir šio puslapio redaktoriaus pareigų. Jis lapkričio 18 d. persikelia gyventi į New Yorką. V. Alseika, 1 pusl. "Drauge" redagavęs nuo 1967 metų rugsėjo 4 d., nenutrauks ryšių su "Draugu" ir pažadėjo rašyti politiniais, kultūriniais bei New Yorko su apylinkėmis, lietuvių veiklos klausimais.

Libija prieš JAV bazę

Sutartis su Libija buvo pasirašyta 1954 m.

TRIPOLI, Libija. — Naujoji krašto "revoliucinė vyriausybė" spalio 30 d., įteikusi notą JAV ambasadoriui J. Palmer pareikalavo, kad amerikiečiai pasitrauktų iš JAV aviacijos bazės Wheelus.

"Bazė buvo įsteigta 1954 m. pasirašius su tuometine Libijos vyriausybe atitinkamą sutartį. Libija taip pat kreipėsi į britus pasiūlydama tartis dėl britų dalinių Libijoje atitraukimo. Smulkūs britų daliniai yra El Adem ir Tobruke ir pagal pasirašytą 20 metų gynybos sutartį jie krašte turėtų pasilikti ligi 1973 m.

● Italijos gyventojų 48.6% negalėjo 1968 m. sutaupti nei vienos lyros — tai patirta apklausinėjimų keliu. Kai kuriose krašto pietinėse bei vidurio srityse 53% gyventojų neturi jokių sutaupų.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien vis šilta, saulėta, temp. sieks 60 ir daugiau l. F., ryt — be pakitimų. Saulė teka 6:31, leidžias 4:37.

Pasitarimai Kaire: Egipto prezidentas A. G. Nasser, tarpininkavęs Libano krize. Čia jis kalbasi su Ai Fatah, arabų partizanų organizacijos vadu Yassir Arafat.

SMURTO GRĖSMĖ WASHINGTONĖ

Siekama neleisti demonstrantams žygiuoti arčiau Baltųjų Rūmų — Paaikėjo, "protestų žygiuose" dalyvausiant ir kraštutiniams gaivalams, smurto šalininkams

Neleis demonstrantams žygiuoti, rinktis ties Baltaisiais Rūmais

WASHINGTON. — Ryšium su lapkričio 13-15 dienomis numatytais, prieš karą nukreiptomis eisenomis, demonstracijomis sostinėje — Washington, teisingumo žinybos pareigūnai rodo susirūpinimo galimais smurto išpuoliais. Sostinės įstaigos patyrė, kad vad. "taikos sąjūdžio" kraštutiniai gailalai pasiryžę veikti demonstrantus, tai gi gali vesti prie nepageidaujamo reiškinio.

Vyriausybės sluoksniai siekia, kad demonstrantai nevygiuotų ypatingai prie Baltųjų Rūmų, ten nesibūruotų ir nekelėtų triukšmo. Patyrimas liudija, jog pačiam prezidentui bei kitiems aukštiems pareigūnams nuolat gresia pavojus jų gyvybėms.

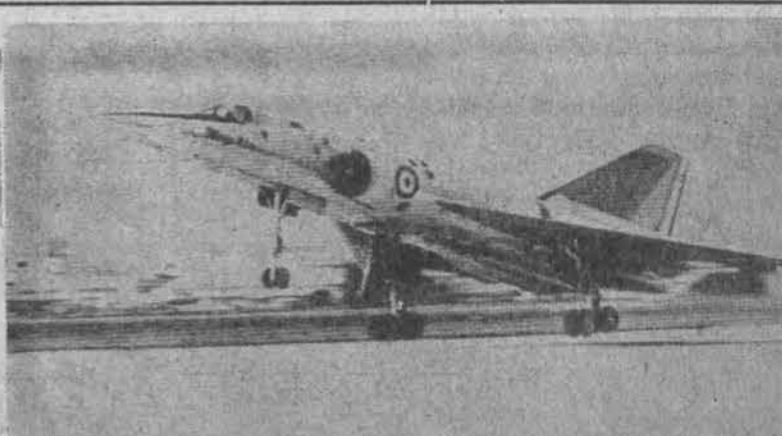
Dėl to šiuo metu tebevyksta demonstrantų (vad. moratoriumo protestų) vadų ir teisingumo žinybos pasitarimai dėl leidimų žygiuoti įdėti Washingtono gatvėmis. Kraštutiniai visais atvejais teigia: "Ar mums leis priartėti prie Balt. Rūmų, ar neleis, mes visvien žygiuosime..."

"Politika nevykdoma gatvėse..."

Pavojus krašto laisvei — paklusti mažumai

WASHINGTON. — Prez. Nixonas savo kalboje pažymėjo, jog jo negalės paveikti gatvės rengiamos demonstracijos. Jis kalbėjo: "Aš nebūčiau ištikimas savo priesaiki, jei leisčiau šio krašto politinę kryptį diktuoti mažumai ir jei ji savo pažiūras siektų kraštui primesti, gatvės rengdama vis gausnes demonstracijas.

Per beveik 200 metų šio krašto politiką vykdė, konstitucija pasiremdami, Kongreso ir Balt. Rūmų vadai, visų gyventojų išrinkti. Jei triukšmingoji mažuma, nepaisant, kaip karštai jų keliamas klausimas, primeta daugumos valiai bei išminčiai priešingas pažiūras, tai toks kraštas, atstovaujantis laisvą bendriją, nebenturi jokios ateities".

Šarinis lėktuvas pakyla P. Vietname

Is Ateitininku Gyvenimo

Philadelphijos sendraugių ateitininkų susirinkime ekumenizmo temomis kalba kun. K. Sakalauskas. Už stalo — prezidentas — Edmundas Binkis ir Virginija Mikėnienė. Nuotr. K. Čikoto

SAS SUVAŽIAVIMO SUSITARIMAI IR SVEIKINIMAI

SAS suvažiavimas įvykęs lapkričio 1-2 d. Dainavoje, siūlo sekančias gaires visos sąjungos metinei veiklai:

Šiais jubiliejiniais, Ateitininkų metais visos studentų sąrangos ir paskirų draugovių bei narių didysis rūpestis tebūna pihnutinis asmenybės kūrimas, t.y. savęs formavimas at-kų dvasioje kaip idealaus studento, kataliko, lietuvi, inteligento, visuomenininko, kuris yra nuosirdžiai atviras dabarčiai ir ateičiai.

Turint minty šią bendrą kryptį ir šį siekimą, SAS suvažiavimas siūlo naujai SAS valdybai parūpinti kiekvienam sąjungos nariui atskirų draugovių pateiktus projektų planus. Visus draugovių valdybos ir atskirus narius raginame tuos planus kruopščiai išstudijuoti ir pritaikyti prie savo metinės veiklos.

Susijungus mintimis — švies ir mūsų ateitis

SAS suvažiavimas sveikina: sekretorė.

VIENAS ĮSPŪDIS IŠ SAS SUVAŽIAVIMO

Kelionė Dainavon — apsi-džiūsurinkti ugniavietei). niakusi, neišbrendamų ūkanų naktis. Atvykus, pamažėl lašnoj, šaltoka, lenda nakties, baidyklės iš pakrūmių: Visur neapsakomai glūdi tamsa. Šturpu. Sudrebi, bet eini tolyn. Nuaidi žingsniai vieškelyje — greitai apsisaki, žiūrėdamas ar kas neseka. Gerai. Niekas, tik jauti tamsos šmėklą, prisiliejusią prie kūno. Alsuoja kalnuose miškai vėjumi. Limpą drėgmę. Staiga atsigreži į baltuosius rūmus — ir žvilgsnis seka žvaigždėtą šviesą, kuri vos vos atspindi vandeniniame spyglio veide. Nesimato šalia migloje mieganti pakrantė. Tamsuma supa, liūliuoja, migdo. Užmigti negali. Tylumą perskrodžia rėžiantys žingsniai, o kai sustoji, pralėkdamas miškų alavimas apsupa. Grįžti ir rūmų spindinčią šviesą.

Dainos, registracija, sveikinimai, susipažinimai, dar ir atpažinimai — pirmoji suvažiavimo naktis. Jau vėlu, bet dar vis renka studentai iš Kanados ir Amerikos vietovių. Ir akimirkoje jau rytas — dar rašomom mašinėlėm tuksenant, kortom, rankraščiams, ir Scrabble pramogom uoliai bevykstant. Tos minėtos dainos pavirto giesmėmis šv. Mišių metu ir net pasibaigus Mišiomis girdėjom "Težydi veliai Lietuva..." Vakare vėl grįžo dainos į savo originalų pavidalą, pridėdant spontaniškas polkas, ir improvizacijas "Dviejų gaidelių" su pajavirinimais.

Zinoma, SAS suvažiavimas nebuvo vien tik miškas, paskendęs ūkanose, linksmos dainos ar karšta rūmų ugniavietė. Tam pasirodymo nereikia (nabent me

Prašvitus antro ryto saulei, pilni gerų pasiryžimų atstovai vienu atsikvėpimu priėmė visą eilę nutarimų, sveikinimų, rezoliucijų ir tobulybės metinę temą. Galantiškai New Yorko kandidatų sąstatui atsistatydinus, (naujoji Kontrolės komisija), atstovai vienbalsiai priėmė Clevelandą antriems metams vadovauti Studentų ateitininkų sąjungai. Linkiu CV ir SAS mažiau miglotų naktų (o, gal ir tų retkarčiais reikia — tik, jei Dainavoje) ir daug šypsenom šviečiančių rytų.

Marija Smilgaite

KELIAVOM PO PASAULI

Sekmadienį, spalio 26 d., Korp! Giedra su World Gift atstovė Carol Stanek, pagalba, Chicagoje suruošė įvairių, iš viso pasaulio importuotų namams reikmenų ir papuošimų parodėlę. Ši parodėlė, į kurią atsilankė gausus būrys giedrininkų ir jų tėvų, įvyko p. Kleivienės, Korp! Giedros pirmininkės, namuose.

Parodėlė buvo ypatingai įdomi tuo, kad p. Stanek ne tik parodė susirinkusioms įvairių kraštų, pvz. Indijos, Afrikos, Anglijos, Meksikos ir kt. meniškai išdirbtus namams papuošimus, bet taip pat ir paaiškino iš ko ir kaip jie padaryti, bei papasakojo ryšium su jais esamas legendas ir tradicijas. Bekalbėdamas, p. Stanek taip pat pademonstravo, kaip galima tuos įvairius užsienio gaminius panaudoti įvairiems praktiškiems tikslams, o taip pat ir grynai buto papuošimui. Po demonstracijų, norinės galėjo kai ką iš parodėlės nusipirkti.

Po parodėlės, p. Kleivienė pavaišino dalyves skaniai paruoštais pietumis. Giedrininkės ir jų viešnios vaišinosi, apžiūrėjo parodėlę, dalinosi įspūdžiais ir, vakarui atėjus, linksmoje nuotaikoje pamažu išsiskirstė namų link.

D. Valatkaitytė

Philadelphijoje, Kristaus Valdovo minėjime, dainuoja Violeta Bendžiūtė. Nuotr. K. Čikoto

DOVANA KALĖDŲ PROGA

Puiki ir prasminga, primenantį mūsų tautos didingą praeitį Kalėdų proga dovana yra sidabrinis medalis. Išeistas Lietuvių Fondo Lietuvos valstybės 50 metų atkūrimo sukakčiai paminėti. Medalį galima gauti L.F. būstinėje 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-2858. Kaina: medalis su dėžute \$12.50, be dėžutės \$10.00.

JUBILIEJINIS MEDALIS PASAULINIAME LEIDINYJE

Lietuvių Fondo išleistas Lietuvos valstybės 50 metų atkūrimo sukakčiai paminėti jubiliejinis medalis yra atspausintas pasauliniame numizmatikų leidinyje "NUMISMATIC ISSUES OF THE FEDERAL MINT 1969 EDITION (Covering the Years 1965-1968)". Leidinys turi 206 psl. Jame atspausinta šimtai įvairių kraštų monetų-medalių nuotraukų, tarp kurių ir Lietuvos jubiliejinė moneta-medalis puikiai atrodo ir gražiai reprezentuoja mūsų tėvynę plačiame pasaulyje. Minėtas leidinys medalo vertę pažymėta \$15.00. Kalėdų švenčių ir kitomis progomis šis medalis yra gražiausia ir prasmingiausia dovana, primenantį mūsų tėvynės svarbiausius ir reikšmingiausius istorinius tarpsnius. Medalis — ypač puiki dovana mūsų jaunimui.

Medalis kaina su dėžute \$12.50, be dėžutės \$10.00. Užsakant paštų, pridėti 50 c. pašto išlaidoms. Medalį galima gauti L.F. būstinėje 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 778-2858.

Šioje nuotraukoje Harry Seigano (su baltu ženkliu) dalyvauja vieno iš savo klientų gimimo dienos iškilmėse. Visi dalyvaujantieji asmenys yra jo klientai ir vienas iš jų švenčia savo gimimo dieną. Atnešę šią nuotrauką į H. Seigano'io krautuvę 4640 So. Ashland Ave. ir atspėję laurais/metais ta nuotrauka yra daryta, gaus nemokamai marškinius ir kaklaraišį.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ ŠIŲ DIENŲ ŠVIESOJE

Šiais metais Kristaus Karaliaus šventė išsiskyrė iš visų buvusių šia proga minėjimų. Prasidėjo, kaip ir daugelį kitų sekmadieninių programų šv. Mišiomis, dar oficialiau paspalvintomis ateitininkų vėliavomis, ateitininkų himnu ir naujesnių giesmių išpildymu. Tačiau čia visi prilyginimai baigiasi. Po 11 val. koncertuotų šv. Mišių ir trumputės pertraukos, gražus ateitininkų būrys ir dar keli susidomėję asmenys vėl grįžo koplyčion programos antrajai daliai. Tenai pirmuoliai šiai pamatė ties altoriu jaunus kitataučius su visais savo instrumentais besiruošiant muzikaliniam pristatymui. Tada svečiams buvo papasakota Sibiro Marijos pavieško istorija ir įteikta Sibiro lietuvių maldaknygė. Po to du vyrai ir tryliką jaunų moterų, paaiškinę savo dainų prasmę, kaip jie išgyvena Dievą kasdieniniame gyvenime, padainavo kartu ir atskirai, dar ir mokslaviams ateitininkams įsiterpiant su lietuvių liaudies dainomis. Programai pasibaigus ir plojimo aidui nutilus daugumas susirinko kavutei ateitininkų ramovėje Jaunimo centre. Ta proga susipažinome su svečiais, kartu pasidalindami įspūdžiais.

Tie jauni žmonės yra Chicago Focolare (ital. židiny) sąjūdžio atstovai, įvairių tautų katalikai, susibūrę įgyvendinti krikščioniškus principus, skelbiant Dievą jų gyvenimo svarbiausiu tikslu. Tas sąjūdis prasidėjo Italijoje antrojo karo metu, plėtėsi per visą Europą ir kitus pasaulio kraštus neseniai pasiekiant Ameriką. Chicago Focolare centras yra 5001 S. Greenwood, tel. 285-2746. Pas Ateitininkus atvyko, suprasdami mūsų kaip savo idėjos, suprasdami — "Visa atnaujinti Kristuje".

Atsiliepiamai į jų atvykimą ir į

visą Kristaus Karaliaus šventės programą gana įvairūs, ne tik kad vieniems patiko, o kitiems nepatiko, bet kad ir visų trijų sąjungų nariai dalyvavo. Jaunesnėji užsiminė... "Man patiko; programa įdomi, kitiškai — daug draugiško jausmo... Pagaliau turėjome programą pritaikytą ne tik senimui, bet ir jaunimui. Mes susirinkome su kitais ir pasilinksminome, padainavome ir pasikalbėjome". O vyresnieji ir studentai — kitaip "Čia penkiolika žmonių susirinko, užsidede krikščioniška meilė ir bendru darbu. Mes dažnai kaip individai pasireikiame, o būrelyje, organizacijoje, net dviese taip dirbančių neužtinkame... Paralelė ateitininkų organizacijai pas kitataučius... Mes tik pripuolamai pažįstame Dievą, jie karščiau. Pirmena seselių šypseną... Kodėl mes ne tiek užsidedame?"

Kadangi katalikiškumo klausimas yra laiks nuo laiko diskutuojamas ateitininkų tarpe, tai šiais metais tik pristatymo būdas pasikeitė — pajavirinimos senos temos. Pabudino Dievo klausimą ne naujomis enciklikomis ir apeigomis, bet su plojimu bažnyčioje, kitataučių atsilankymu lietuvių tarpe, katalikų atsilankymu ateitininkų tarpe.

Marija Smilgaite

IŠ PHILADELPHIJOS ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ VEIKLOS

Po vasaros atostogų spalio 12 d. Philadelphijos ateitininkai sendraugiai turėjo savo pirmą susirinkimą pas K. ir B. Gasparėnus. Susirinkimas buvo labai gausus ir darbingas. Pirmininkavo E. Binkis, sekretoriavo V. Mikėnienė. Paskaitą apie ekumenizmą ir katalikų bažnyčios atsinaujinimą skaitė kun. K. Sakalauskas, se-

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. Ludlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

Prenumerata:	Metams	1/2 metų	3 mėn.	1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00	9.00	5.00	2.00
Kitur JAV	\$15.00	8.00	4.50	1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00	9.50	5.50	2.25

* Redakcija straipsnius tai so savo nuožiūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skeibimų turinį neatsako. Skeibimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus

* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00

* Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

nas ateitininkas, baigęs šv. Kazimiero kolegiją Romoje, dabartinio laiku gražiai besidarbuojantis šv. Andriejaus parapijoje Philadelphiaje.

Jo paskaita buvo įdomi, dokumentuota, kruopščiai paruošta ir lietiš katalikų Bažnyčios ir rytų ortodoksų bažnyčios santykius. Po paskaitos iškilo įdomios ir gyvos diskusijos, kuriose dalyvavo beveik visi dalyviai.

Susirinkime dalyvavo ir pasikalbėjimus gražiomis mintimis papildė kun. dr. K. Širvaitis ir kun. H. Šulcas, salezietis iš Romos. Apsvarstyti Kristaus Karaliaus minėjimo, AS centro valdybos rinkimų ir kiti einamieji reikalai.

Po susirinkimo šeiminkai visus gražiai pavaišino. Ilgai pasišnekučiuota prie degančio ži-

(Nukelta į 4 psl.)

imported
CARMEL
WINES

From the Land of the Bible
To Grace Your Table

SINCE 1882
THE MOST PRIZED IMPORTED
WINES, BRANDIES, LIQUEURS
AND CHAMPAGNES.
VODKA AND GIN
TABLE WINES, DESSERT WINES
VERMOUTHS, CHAMPAGNES
BRANDIES, WISHNIAK
SLIVOVITZ
NON-ALCOHOLIC GRAPE JUICE

PORTUGUESE ROSE WINE
GINJAL (Crock)

These products are available at your
neighborhood liquor store.

EARN **5 1/4%**
ON
\$1000
INTEREST COMPOUNDED DAILY

Standard Federal pays 5 1/4% interest per annum on savings certificates of \$1,000.00 or more. Issued for 6 months. A 90 day gold eagle passbook account which pays 5% per annum (\$50.00 minimum) is also available. Regular passbook savings earn 4 1/4% per annum. Interest is compounded daily, paid quarterly. Savings in by the 10th earn from the 1st.

**STANDARD
FEDERAL**

Chicago and Loan Association of Chicago
Assets over \$141,500,000.00 • Reserves and Surplus over \$12,000,000.00 (more than twice the legal requirements)
Federal Charter • Federal Supervision
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • V17-1140
HOURS: Mon., Thurs. 9 A.M.-6 P.M. • Tues., Fri. 9 A.M.-4 P.M. • Sat. 9 A.M.-12 Noon • Wed. No Business Transacted

APIE PARAPIJŲ GYVYBĘ

Rūpestis lietuviškais parapijomis ir lietuviška sielovada pirmiausia priklauso parapijų vadovams. Bet taip pat yra susirūpinę ir nuosirdūs parapijiečiai, kurie nori, kad lietuviškas parapijos gyvenimas būtų prastesas kiek galima ilgiau ir apimtų platesnius lietuvių sluoksnius. Po visą Jungtinių Amerikos Valstybių plotą išimėčiusių lietuviškų parapijų gyvenimas būtų padrikas, jeigu jo neįjungtų bendras reikalus ir bendrą rūpesčiai. Šiam reikalui yra jau gėroakai prieš pusšimtį metų sukurta Lietuvių Kunigų vienybė, kurios tikslas yra kaip tik apjungti parapijnę veiklą.

Kunigų vienybės nauja valdyba išleido anketą su klausimais apie parapijų vidaus gyvenimą ir lietuviškumą. Čia paliečiama parapijų istorinė praeitis, jos aukščiausias pakilimas ir tautiniu požiūriu sumenkėjimas. Čia klausama, kiek senųjų lietuvių ir naujų ateivių priklauso parapijai ir kaip jie yra įsijungę į parapijnį gyvenimą. Tai tie gyvybiniai klausimai, į kuriuos vieną ar kitą kartą atsakius gali paaiškėti dabartinis lietuviškos ar tik buvusios lietuviškos parapijos pobūdis.

Tačiau čia kreipiamas dėmesys ir į Vatikano II susirinkimo nutarstus pareidymus parapijų organizavimo požiūriu. Pagal Vatikano II susirinkimo nuostatų ir nutarimų dvasią parapija jau nebėra tik vadovų — kunigų institucija, kuriai parapijiečiai tik administraciniai atžvilgiu priklauso. Reikia atsakyti, ar parapija yra susitvarkiusi šių naujų nuostatų dvasia ir ar pasauliečiai aktyviai reikišiai parapijos administravime bei religiniam gyvenime, taigi, ar jau yra parapijos tarybos, kurios turėtų padėti kunigams valdyti parapijas, pagyventi sielovadą ir parapiją padaryti viena krikščioniška šeima.

Jei Amerikos gyvenimas daugeliu atžvilgių gana modernus, tai reikia pripažinti, kad sielovada tebėra labai konservatyvi ir pasyvi. Tik nedaudelis vyskupijų yra išleidusios potvarkius, kaip turėtų būti sudarytos parapijų tarybos. Nedidelis skaičius parapijų tokioms taryboms sudaryti yra pritaikiusios Vatikano II nuostatus. Daugelyje vietų dar nėra net katalikiškų mokyklų sudarytų tarybų, kurios galėtų spręsti finansinius ir administracinius mokyklų reikalus. Kas daugelyje Europos tautų katalikų jau išmėginta čia dar tik pradama ir ieškoma kelių surasti geriausių sprendimus iš parapijų sudaryti krikščioniškas šeimas, iš mokyklų — katalikų auklėjimo įstaigas.

Juo sunkiau tai padaryti lietuvių parapijoms, kurios jau nebėra pilna prasme lietuviškos, o dvikalbės. Šis klausimas rūpi ne tik klebonams ar jų pagalbininkams, bet ir katalikiškai visuomenei, priklausančiai parapijoms. Į šį klausimą neatsakys ir ši Kunigų vienybės valdybos anketa. Viena, tai tėra tik registracija, kurią

turės atlikti patys kunigai, antra, kai kurie klausimai savutuoliniu neatitinka tikrovės. Jau tik mažai parapijų turi tokias pamaldas, kurios ypatingai buvo palaikomos prieš liturgines reformas.

Tačiau negalime prieštintis ir tokiems klausimams, kurie primena pakeistas pamaldas, nes kai kur dar laikomasi visiškai priešusirinkiminių tvarių. Bet labai svarbūs yra klausimai, kokia kalba ir kiek yra lietuviškų pamaldų, kiek tas lietuviškas pamaldas patys lietuviai lanko. Ir atsakymas, atrodo, tautiniu požiūriu tegalės būti gana liūdnotas. Dar vis daugelis nepakankamai įsisaunonina, kad priklausymas parapijai ir joje aktyvus dalyvavimas — ne tik pamaldų lankymas — yra parapiinio gyvenimo gyvybės žymė.

Reikia stebėtis anketos nepaprastai kruopščiu paruošimu. Iš jos matyti aiškius vaizdus, ko nori Kunigų vienybė ir kam pritaria visa katalikų visuomenė. Bet šiek tiek galima abejoti jos pasisekimu, kai pasitikiama tik tiesiogiai dirbančiųjų parapijose atsakymais. Juk atsakyti į šią anketą išsamiai reiktų apklausti neti beveik visus savo parapijiečius. Bet kas panorės tai padaryti? Gal būtų buvę geriau, kad paskirti ar pakviesti paskirti asmenys apėitų savo apylinkės lietuviškas parapijas ir surinktų bent apytikrius duomenis tiek apie parapijos gyvenimą, tiek apie parapijos mokyklą. Tai būtų tikresnis ir saugesnis kelias, kad rezultatai bus arčiau tiesos.

Kitas klausimas, kaip suregistruoti tuos lietuviškus katalikus, kurie gyvena toli nuo lietuviškų parapijų, kurie, nors teisiškai savai parapijai priklauso, yra įsijungę į vietos parapijų gyvenimą, nes tai verčia gyvenimo aplinkybės, norint leisti vaikus į parapijos mokyklą, gauti kitus bažnytinius patarnavimus. O tokių šeimų, ypač iš jaunesniųjų, yra jau gana daug. Pagaliau negalima apleisti ir tų, kurie priklauso tik vietinėms parapijoms, nes jiems nėra įmanoma lietuviškai parapijai net juridiskai priklausyti dėl nuotolių ar kitų nepatogumų. Ir šių skaičius yra nemažas, nors jų dar nereikėtų iš lietuviško gyvenimo išjungti. Taigi net ir į visus anketos klausimus pilnai atsakius, dar neturėsime tikrojo lietuvių katalikų skaičiaus, gyvenančio šiame krašte.

Tačiau šiam užmojui — suregistruoti bent aktyvius katalikus ir lietuviškas pamaldas, reikia visa širdimi tarti. Tik reiktų tai praplesti jungtinėmis pastangomis ir mėginti išsiaiškinti tikrą lietuvių pajėgumą, kad visi galėtų aktyviai prisidėti prie lietuviškos sielovados pagyvinimo, prie lietuviškų parapijų aktyvesnio moralinio ir materialinio rėmimo. Į šį darbą reiktų įjungti ne tik kunigus, bet ir uoliusius pasauliečius, kurie galėtų surasti net ir užmirštas sielas.

Pr. Gr.

Spaudoj ir gyvenime

KOLONISTŲ IŠAUKŠTINIMAS LIETUVOJE

Rusai kolonistai dabartinės okupacijos metu turi išskirtinai palankias sąlygas ir dar jie vis pageriami visokiais išaukštinimais. Štai, "Tiesa" nr. 249 spalio 25 d. skelbia, kad nusipelniusios meno veikėjos garbės vardas suteikiamas Lietuvos Valstybinės konservatorijos docentei Mariam

Azizbekovai; nusipelnusio inžinieriaus garbės vardas suteikiamas mechaninės gamyklos vyr. inžinierui Vladimirui Novopoloskiui ir Piotru Perešanui; nusipelnusio pramonės darbuotojo mechaninės gamyklos direktoriaus pavaduotojui Andrejui Čiuvalovui. Garbės raštais apdovano-

ALB Detroito apylinkės lituanistinė mokykla šių metų spalio 12 d. iškilmingai užbaigė PLB švietimo tarybos paskelbtą varžybų pirmąjį tarpanį. Užbaigtųjų iškilinėse mažieji mokyklos šokėjai šoka tautinį šoki "Vėdara". Nuotr. K. Sragausko

Švietimo ir šeimos metus žvelgiant

Reikia ypatingai rūpintis lietuviškais mokyklomis

JONAS JASAITIS

Lietuvių švietimo ir šeimos vardu pavadintieji metai artėja į pabaigą. Prie metų skaičiaus tradicija tapęs pavadinimo pridėjimas rodo reikšmės iškilimą įvykio, reikalo ar nuopelnus turinčio asmens.

Lietuvių švietimo ir šeimos reikalai labai svarbūs ir net gyvybiniai, svetimuose kraštuose esančiai tautos daliai siekiant tautinę gyvybę išlaikyti. Todėl šių metų pavadinimas lietuvių švietimo ir šeimos metais buvo priminimas, kad daugiau rūpintumėmės lietuviškuoju švietimu, o taip pat ir lietuviška šeima ir pilnutinio lietuviškumo joje išlaikymu.

Tautinės gyvybės išlaikymui švietimas ir šeima neatskiriamai surišti. Daugiau dėmesio skiriant šeimai, negalima atjungti švietimo. Ir atvirkščiai. Nesant švietimo susipratimo šeimoje nebūtų ir lietuvių švietimo.

Skelbiant lietuvių švietimo ir šeimos metus buvo laukta, kad bus sudarytas tam tikras judėjimas, ypatingai skiriamas nuo lietuvių besitolinančioms šeimoms ir net asmenims susigrąžinti į savąją bendruomenę. Taip pat buvo laukta ir pačios bendruomenės sustiprinimo, nes šeima yra pirminė bendruomeninė jungtis ir bendruomenės pagrindas.

Lietuvių šeimos klausimas

Žvelgiant atgal matome, kad Maironio ir Donelaičio vardaivadintiems metams Maironiui

noti mechaninės gamyklos darbuotojai: Aleksandras Belov, Zinaida Brodova, Galina Denisevič, Anelija Jablova, Ivan Rudenko, Ivan Sulzenko.

Visi šie kolonistai turi riebius darbus Lietuvoje. Rusai, grįžkite namo! J. Žvilb.

ir Donelaičiui skyrėme daugiau dėmesio, nei šiais metais šeimai. Jeigu ir nepadaryta, tai buvo mėginta padaryti ir buvo garsiai kalbėta bei rašyta apie jų raštų išleidimą, kūrybos įskaitymą ir plokšteles ir pan. Jų vardai dažnai mirgėjo spaudos puslapiuose ir jų prisiminimui buvo rengti minėjimai.

Visumai apimti reikia daugiau darbo, organizuotumo ir jėgų santaikos, ko kaip tik stokojame, keldami lietuviškos šeimos klausimus. Neužtenka paskelbti metų pavadinimą, reikia įdėti darbo ir pastangų, kad paskelbimas rastų atgarsį ir būtų reikšmingas.

Dar galima pasvarstyti

Metams baigiantis norėčiau pasiūlyti, kad mūsų bendruomeninės institucijos pasvarstyti, ar neverta būtų pakartotinai išleisti ir net nemokamai, kaip buvo ankščiau padaryta, paskleisti L. Dambriūno brošiūrą "Lietuviškas auklėjimas šeimoje". Šią brošiūrą papildžius žiniomis apie lietuvių bendruomenę, ji būtų labai naudinga kiekvienai šeimai ir tuo pačiu patarnautų bendruomenės idėjos išryškinimui ir supažindintų su bendruomenine organizacine santvarka.

Apylinkių valdybos rinkdamos solidarumo įnašus brošiūrą galėtų kiekvienai šeimai įteikti.

Taip pat būtų pravartu pakartoti V. Čižiūno Tautinį auklėjimą šeimoje. Šios vertingos kny-

gos laida išsibaigusi.

Tai būtų nedidelės, bet vertingos dovanos lietuvių šeimai. Niekas naujo neturint pravartu kartoti senus vertingus dalykus.

Dėl mokinių skaičiaus

Paskelbtas didesnio mokinių skaičiaus ir lietuviškas mokyklas sutelkimo vajuš Chicagoje nedavė žymesnių rezultatų.

Chicagoje, o taip pat ir Cicero veikia dvejopos lietuviškos mokyklos: šeštadieninės ir lituanistinės klasės kasdieninėse parapijose mokyklose. Paskelbtas mokinių telkimo vajuš tegalėjo liesti tik šeštadienines mokyklas. Lituanistinės klasės mokinių skaičius priklauso nuo mokyklų lankančių lietuviukų skaičiaus. Padidėjus mokinių skaičiui mokyklose, padidėja ir lituanistinės klasės. Ir atvirkščiai.

Susidaryti pilnesniam didesnio mokinių skaičiui sutelkti pravesto vajuš vaizdai ir pažvelgti į lietuvių mokyklų lankytojų skaičių Chicagoje ir apylinkėse padeda šie iš mokyklų vedėjų gauti skaičiai.

Mokykla	mokinių skaičius mokslo metais	1968-9	1969-70
Valkų nameliai		42	30
Bridgeporto — šeštadieninė		29	28
Brighton Parko — parapiinė		165	136
Chicagos aukštesnioji — šeštadieninė		153	165
Cicero aukštesnioji — šeštadieninė		51	56
Cicero — parapiinė		119	115
Dariaus - Girėno — šeštadieninė		110	118
Donelaičio aukšt. ir pradžios — šešt.		430	444
Lemonto aukšt. ir pradžios — šešt.		48	58
Marquette Parko — parapiinė		339	331
Melrose Parko — šeštadieninė		27	25
Roselando — šeštadieninė		16	16
Viso:		1,529	1,522

Rimties valandėlė

MŪSŲ ATSAKOMYBĖ

Tikėjimas ir tautybė, pareiškę Simas Sužiedėlis Ateitininkų suvažiavime Toronte 1957 m. lapkričio 10 d., dvi mūsų gyvenimo atramos, dieviškoje tvarkoje sudaro harmoniją, kaip ir visa, kas išeina iš Dievo rankų.

Tik patys žmonės gali įnešti ir įneša netvarkos, kai tikėjimą ir tautybę išskiria ir sustato vieną prieš antrą. Vieni taria, kad tikėjimas gali apsieiti ir be tautinio pagrindo; kiti teigia, kad tauta gali išsiversti ir be tikėjimo. Abi tos kraštutinės pažiūros nėra mūsų dienų, bet mūsų tremties dienom gana dažnai girdime jas kartojant. Mums kartais sakoma, kad visų pirma reikia būti geru kataliku, nedaug paisant savo tautybės. Iš kitos pusės norima mums įkalbėti, kad pirmiausiai svarbu būti lietuviui, nedaug besirūpinant savo tikėjimu. Jei kas tas dvi kraštutines pažiūras nutešų iki galo, tai pirmoji atvestų į netautinumą, antroji — į nureliginimą. Nei vienas, nei antras dalykas nėra geras. Vadinausi, turi būti kokia nors klaida, jei prielaima klaidingą pabaigą. Klaida yra ta, kad tikėjimo ir tautybės negalima ir nereikia skirti ir statyti vieną prieš antrą, o reikia tinkamai suderinti.

Tikėjimo uždavinys, tariant Vl. Solovjovo žodžiais, yra "atnaujinti mūsų gyvenimą, jį pašvęsti ir sujungti su dieviškuoju gyvenimu. Tai gali padaryti tikrai Dievas, bet tai gali įvykti tikrai mums prisidedant." Mes prisidedame įnešdami į tikėjimą savąją dalį — bendrai žmogiškąją ir specifiskai tautiškąją. Dievą mes garbiname kaip žmonės kurios nors tautos, nėra žmonių šalia tautų. Yra tikrai perėjimas iš vienos į kitą. Dėl to tas pačias katal. Bažnyčios tiesas primame individualia masytysena gimtąja kalba. Kiekviena tauta į Dievo garbinimą įpina savo spalvą: apgaubia savo pačiais, išgaizina savo gyvenimo vaizdais, suteikia jam brangių žymių. Tikėjimas, sakytumei, įvelkamas į tautinį rūbą,

kurio negalima nuimti, nepažeidus vieno arba antro, nes tarpusavy tvirtai suauga. Sugaug dar nuo jaunystės, dėl to ir paaugę žmonės meldžiasi taip, kaip buvo įpratę jaunystėje, savam krašte ir savo tautoje.

Už nepaprastai pavojingą tikėjimo ir tautinės laisvės persekiojimą Lietuvoje mes esame linkę kaltinti tik ateistinio bolševikinio marksizmo apsesta rusų tautą ir tik į ją mes esame užsimoję mesti savo akmenį. Tačiau yra labai galimas dalykas, kad Kristus, kaip anuo metu, susirūpinęs tyli ir rašo pirštu žemėje, o atsitiesęs mums sako: "Kas iš jūsų be nuodėmės, tegul pirmas meta į ją akmenį" (Jon. 8, 7).

Apie tikinčiųjų atsakomybę už ateizmo, ypač rusų marksistinio, atsiradimą, pasisiekimą ir persekiojimą labai aiškiai kalba Vatikano antrasis visuotinis Bažnyčios susirinkimas: "Deja, patys tikintieji dažnai bent iš dalies yra atsakingi už šitokią padėtį... Tikintieji gali daug prisidėti prie ateizmo atsiradimo. Kiek jie apsilėdžia tikėjimo pažinime, ar skleidžia klaidingą pažiūrą, arba turi trūkumų savo religiniame, doriniame bei socialiniame gyvenime, tiek reikia sakyti, kad jie veikia pašale, negu atskleidžia tikrąjį Dievo ir religijos veidą" (Konstitucija apie Bažnyčią dabarės pasaulį, nr. 19).

Mes, lietuviai ir krikščionys, — taikliai pastebi a. a. vysk. P. Brazys, — taip pat nesame visiškai be jokios kaltės už komunstinį persekiojimą Lietuvoje ir už jo pasisekimą pasaulyje. Lietuviai, kurie kūrė religinę tuštumą laisvoje tėvynėje ir tebekuria ją tremte, yra marksistinio ateizmo kviesliai užimti laisvą vietą. Lietuviai, kurie šiandien atsisakė viešai protestuoti prieš religinės laisvės persekiojimą Lietuvoje tik dėl to, kad patys netiki, tampa nesąmoningais persekiojimų sąjungininkais tremtyje, nes laisvė yra nedaloma. Lietuviai krikščionys, kurie tragiškai nesugebėjome ir nesugebame įtikinamai pristatyti ir vykdyti Kristaus išganymo evangeliją ypač socialiniame gyvenime, atkeliamo vartus komunstinio išganymo skelbėjams ir todėl nesame be kaltės (Plg. Vyskupas Pranas Brazys, gyvenimas ir darbai, 1969 m. 36 psl.).

Šią rimties valandėlę baigiu to paties vyskupo žodžiais: Bažnyčia atsispirs prieš komunizmą ne tada, kada turės daug kunigų ir jie bus susipratę ir gerai atliks pareigas, bet kada visi katalikai bus savo vietoje, eis savo pareigas, bus sąmoningi, ir bus tikri Bažnyčios nariai su pilna atsakomybe (ten pat, 24 psl.). K. Br.

Švėksna ir jos gimnazija

ALICIJA RŪGYTĖ

Susipratę švėksniškiai, nepatenkinti rusų spauda, po 1795 metų padalinimo aktyviai dalyvavo 1830 metų sukilime ir minimi to sukilimo istorijoje. Jie nuginklavo rusų pasienio sargybą 1831 m. kovo 28 dieną, suorganizavo kariuomenės dalinį, kuris priklausė Raseinių apskrįčiui ir kuriam vadovavo rašytojas Stanevičius. Po mūšio su rusais prie Gargždų buvo nustumti į Švėksną, kur atvyko ir veikliausias sukilimo vadas generolas Rolandas. Sukilėliai stovyklaudavo prie miestelio už dvaro pievą Parakaunyčioje, gaudami visokeriopą paramą iš švėksniškių iki sukilimo numalšinimo.

Knygnešiai

Ziaurus lietuviškos spaudos draudimas 1864 metais palietė ir Švėksną. Švėksnos parapija, Klaipėdos krašto kaime, vos 3 kilometrai nuo pasienio, kur Prūsijos spausdinamos lietuviškos knygos, tuo naudojosi. Klebonas Staškauskas palaikė artimus ryšius su švėksniškiais kaimiečiais. Jis matė lietuviškos spaudos trūkumą.

1886 metais klebonas Staškauskas susitiko Kaune su tik baigusį medicinos mokslus Maskvoje daktarą Juozapą Rugį ir prikalbėjo važiuoti apsigyventi Švėksnoje ir organizuoti knygnešius kaimuose. Dr. J. Rugys atvyko ir

suorganizavo knygnešius, kurie didelius knygų kiekius pergabendavo per sieną platinimui į tolimesnes apylinkes.

Tai buvo pavojingas darbas, — ne vienas knygnešys nukentėjo, pvz. Tadas Lomsargis iš Varniškų, knygnešys, buvo tremiamas į Sibirą ir tik užtariant grafui Adomui Plateriui, nusiųstas į Ukrainą, kur buvo Platerienės dvare užvaizda.

Švėksnoje buvo suorganizuota ir garsi draugija "Artojas", kurios steigėjas ir pirmininkas buvo dr. J. Rugys ir kuriai priklausė nemaža ūkininkų, dėdami savo šimtines, pvz. Teodoras Balsys, J. Rupšys, Jenčiauskas ir kiti. Draugija buvo įsteigta priešintis rusų kolonizacijai, supirkinėti dvarus ir pardavinėti žemę lietuviams mažžemiams ir bežemiams. Leidimą tokiai draugijai steigti gavo daktaras Rugys užtariant grafui Adomui Plateriui, kuris buvo aukštas pareigūnas prie caro dvaro, ir ministeriui pirmininkui Stolypinui, asmeniniam dr. Rugio draugui, kuris turėjo gretimoje nuo Švėksnos parapijoje - Pajūryje didelius dvarus. "Artojo" draugija nu-pirko ir perdavė lietuviams tūkstančius hektarų.

Po 1905 metų revoliucijos Rusijoje, lietuviai gavo daugiau laisvės ir leidimą steigti draugijas. Švėksniškiai tuo pasinaudojo, ir buvo įkurtas "Ūkininkų ratelis", "Labdarybės draugija", kuri rūpinosi senelių prieglauda, atkurta "Blaiybės draugija", "Švėksnos vartotojų kooperatyvas". 1907 metais jau pastatyti pirmi vaidinimai Šv. Agnietės ir Šventoji Genovaitės senelių namų salėje.

Švėksniškių ūkinė gerovė, drauginis gyvenimas ir lietuviškos knygos kėlė kultūrą ir tautinį susipratimą.

Ir tai privedė prie 1919 metais progimnazijos steigimo Švėksnoje, o ne kuriame kitame šio Žemaičių krašto miestyje.

Švėksnos mokyklos

Švėksnoje pirma parapiinė mokykla buvo įsteigta klebono Voitkevičiaus katechetinio pobūdžio 1719 m. Taigi jau praėjo 250 metų. Laikui bėgant atsirado ir daugiau mokyklų. Kada rusų buvo uždrausta lietuviška spauda 1864 metais ir mokoma tik rusų kalba, kaip ir visoje Lietuvoje, švėksnos parapijoje "daraktoriai" mokė kaimuose iš lietuviškų elementorių, kuriais apsieičiai aprūpindavo švėksniškius knygnešiai. Vaikai buvo mokomi lietuviškai, o suaugę turėjo knygynėlius kaimuose, kur turėjo lietuviškų knygų ir laikraščių.

1869 metais Švėksnoje buvo pastatyti mūro namai, kur rusų buvo įkurta rusiška dvikalbė mokykla, — taigi prieš šimtą metų, — kurioje mokėsi ir mūsų žymieji švėksniškiai, kaip nepriklausomybės signatarai prelatas Kazimieras Saulys, dr. Jurgis Saulys, prof. Kazimieras Oželis, Jokūbas Stanišauskis, buvęs susisiekimo ministeris ir Sibiro kankinys, gamtininkas Daukša, Juozapas Rupšys, matematikas, buv. viceministeris Petras Kerpė, Stuthof kankinys, ir daugelis kitų.

Po 1905 metų revoliucijos buvo duotas leidimas steigti prie parapijų ir lietuviškas mokyklas. Tuo pasinaudojo prel. Julius Maciejauskas, su pagalba lietuvių amerikiečių švėksniškių pastatė medinę mokyklą, kuri 1906 metais pradėjo veikti. Joje mokytojavo Veiverių mokytojų seminarija baigęs mokytojas Jonas Kaunas. (Bus daugiau)

IS ATEITININKŲ GYVENIMO

(Atkelta iš 2 psl.)

dinio, padiskutuota.

Visi skirstymai pagedavo daugiau tokių kultūrinių susirinkimų.

KRISTAUS VALDOVO SVENTĖS PHILADELPHIJOJE

Philadelphiaje spalio 26 d. buvo gražiai paminėta Kristaus Valdovo šventė. Šventės išvakarėse per L.B. radiją pritaikyta programėlė perdavė moksleiviai ateitininkai.

Šventės dieną Šv. Andriejaus bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos, kuriose su trimis vėliavomis dalyvavo studentai ir moksleiviai ateitininkai.

Po pamaldų parapijos salėje įvyko minėjimas. Pritaikyta šventei paskaita skaitė kun. K. Sakalauskas, klausytojams paliko gražų ir prasmingą išpuolį.

Meninę dalį atliko Violeta Bendžiūtė ir Virginija Mikėnienė.

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida.
Gailma pirkti dalimis ir išmokėtinai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western Tel. GR 6-4421

REAL ESTATE

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir lūdimai vertimai. Tvarkomi pilietybės dokumentai. Pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

ŠIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

Beveik naujas 4 modernių butų mūras — 3 po 4 kamb. ir 7 kamb. 59 ir Kedzie. \$75,000.
Maisto krautuvė — Brighton Parke. 2 po 4 kamb. mod. Gazu pedalis šildymas. Garažas 1 butas su baldais, antras tuščias. 42 ir Rockwell. \$18,600.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

NAMŲ PIRKIMAS —
PARDAVIMAS — VALDYMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

APDRAUDŲ AGENTORA

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

Kiekvienam naudinga

2 butų mūras, 2 auto garažas. Geležinė tvora, platus lotas. Marq. pr. \$20,200.

4 butų mūras, garažas. Viskas kaip nauja. Prie pat Marquette pke. Imokėti \$12,000.

8 kamb. gražus mūras, 1½ vonios, mūro garažas. Tuoj galima užimti. Pamatykite. Imokėti \$6,000.

5½ kamb. labai tvarkingas namas ir 2 auto garažas, gazu šild. Prie šv. Ritos, imokėti \$4,000.

3½ butų mūras. Apie \$7,000 pajamų per metus, modernus namas. Marquette pke. Imokėti \$12,000.

6 kamb. mūras, 3-ju auto garažas, 1½ vonios. Art 71 ir California. Imokėti \$5,000.

5½ butų mūras — 6 ir 5 kamb. Modernizuota. Marquette pke. \$7,000. Imokėti.

At 4 butų puikus mūras Marquette pke. 2 po 4 kamb. ir 2 mažai butai. Gazu šildymas, 3 auto mūro garažas. \$40,400.

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. RE 7-7200

REAL ESTATE

SALES • MORTGAGES • MANAGEMENT

Alex REALTY

Members of M.L.S.

ALEX SATAS — REALTOR

Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2283

Turime šimtą namų Ciceroje, Berwyn, Riverdale, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiestuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išrinkti iš katalogo.

NERIS REAL ESTATE

Persikėlė į naujas patalpas

3009 W. 63rd STREET

TEL. 471-0321

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas miegamasis kambarys dirbančiam material. Skambinti 776-6174

BUTAI rinktiniamis nuomininkams. Best Agency, 2925 W. 63 PR 8-6032. Nelaikyti užsiregistruoti dabar! Aptarnauja pietvakarinę dalį 3 metų. Savininkai kreipkitės dėl patarnavimo nemokamai.

Išnuomojamas 6 kambarių butas Brighton Parke. Skambinti 927-3281

Išnuomoju kambarį rimtai dirbančiam material. Skambinti 436-2394.

REAL ESTATE

Brighton Parke parduodamas 3-ju butų po 4 kamb. ir Marquette Parke 2 po 6 kamb. gerai išlaikyti mūro namai. Dėl informacijos skambinti — 778-2236.

67-ta ir Keeler

Gražus, labai moderniškas 4 kamb. mūras, liuksus beržinės spintelės virtuvė, 2 dideli miegamieji, liuksiniai kilimai, pilnas rūsys, Cyclone tvora, alumin. langai ir stieliai, 1½ maš. garažas, mažas įmokėjimas, jūsų laimė. Gaukite visas informacijas iš profesionalo. Kreipkitės į Miracle Man. Skambinkite dabar.

MICHAELS

Tel. 254-8500

HUBBARD HIGH

6 kamb. mūr. "Octagon" bungalow, 3 maš. mūr. garažas, 50 pėdų sklypas. Alumin. langai ir stieliai. Kilimai ir užtraukiamos užuolaidos: salionė, valgomajame ir miegamuosiuose kamb. Gazu apšild. Naujas stogas ir rinos. Tuojau galima užimti. Savininkas — 925-1418 arba RE 5-5219.

STASYS SULA

INTERCONTINENTAL R.E. PALMDALE, CALIFORNIA 93550

Namų tel. (918) 478-3615, West L.A. Pirkite žemę Palmdale, kur ruošiamas didžiausias pasauly aerodromas.

3 BUTAI

Nuostabi "bargain" kaina. 2-ju aukštų mūras apie 8 metų senumo. Du dideli butai po 5½ kamb., po 3 dvigubus miegamuosius, plus 4 kamb. "garden apartment". "Built-in" orkaitė ir krosnis, 2 maš. garažas. Arti Harlem Ave., į pietus nuo 55-tp. Kitur gyvenantis savininkas parduoda už \$44,900. Užmirškite apie mažą įmokėjimą. Kreipkitės į Miracle Man. Skambinkite dabar.

MICHAELS

Tel. 254-8500

6601 S. Western Ave. Biznio Namai. Apačioje biznio patalpa ir 2 kamb.; viršuje 2 butai po 5 kamb. 3 maš. garažas. Kaina \$50,000. Savininkas duos paskolą. Kreipkitės į sav. tel. 238-3698.

Parduodamas 6 butų apartmentinis namas.

1843 W. 54 St.

Skambinti 532-5241

Ant 59 g-vės netoli Pulaski savininkas parduoda 8 butų, 2½ metų apartmentinį namą. Tel. 585 5285.

Marquette Pke. Mūr. 3 butai ir patalpa biznui arba raštinei. Pigus. \$4,800.
Brighton Pke. Mūr. namas — 5 kamb. butas ir taverna. Labai geras biznis. \$32,500.
Marquette Pke. Mūr. 5 kamb. bungalow. Naujas šildymas. Garažas. \$17,900.
Prie Homan ir 73-čia. Mūr. 5 kamb. bungalow. 10 metų senumo. Reikia apšildyti. \$20,900.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. — RE 7-9515

STATOME NAUJUS NAMUS

Atliekame įvairius patalpyms
PETRAUSKAS BUILDERS CORP.
General Contractors
585-5285

METALO IR STIKLO

5 kamb. mūr. bungalow prie 71 ir Rockwell. Gailma tuoj užimti. \$18,500.
6 kamb. svarus mūr. bungalow Marquette pke. Tūbiškas. Gailma tuoj užimti. \$19,500.
3 butai po 4 kamb. ir 2 kamb. ruoš. Mūr. prie 71 ir Rockwell. \$26,700.
6 kamb. (4 mieg.), 1½ mūr. mūr. bungalow. prie 72 ir California. \$24,700.
1½ aukšto svarus mod. prie 65 ir Western. 5 ir 4 kamb. butai. \$7 p. sklypas. Dvigubas garažas. \$16,900.
5 kamb., 20 metų mūr. rezidencija prie 73 ir Albany. 2 maš. garažas. \$19,500.
11 butų, 10 metų, 3-ju aukštų mūr. namas prie 71 ir California. \$152,000.
81 p. tinkamas statyti sklypas prie 72 ir Maplewood. \$16,500.

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIATAS

IMIGRACIJA

2725 W. 71st St., Tel. 925-6015

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus.

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av., Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

DAŽYMAS

FIGIAI DAZAU KAMBARIUS

VALAU KILIMUS IR BALDUS.

J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

APDRAUDŲ AGENTORA

Namų, gyvybės, automobilių, sveikatos, biznio, Patogios mokėjimo tvarka.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsinčiai. Pardavimas ir taisymas
J. MIGLINAS
Krautuvė Marquette Pke.
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486
Namy tel. — PR 6-1063

A. ABALL ROOFING CO.

Išleista prieš 49 metus. Dėngiamie visų rūšių stogus. Taisoma arba dedama naujus kaminius, rūsus, nuotekavimus, vamzdžius. Dėngiamie lauko. Taisoma mūra "tuck-pointing". Pilnai apsidraude. Visas darbas garantuojamas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Apskaičiavimai nemokamai
Skambinkite bet kuriuo laiku

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

CONTRACTORS

VACYS

CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street
Tel. HE 4-7482

Heating Contractor

Išrangūs naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymo boilerius, turin ir įleidimus dirbti mieste bei užmiestyje. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

Telefonas VI 7-5447

KOSTAS BUTKUS

Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO

Tvoros, Stogeliai, Durys
Langai, Rynai
os ir Tureklai

PARDAVIMUI

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES

30 and 50 gal. Free delivery

5622 So. Racine, 434-1113

DEMESIOI

LIETUVIAI XVIII AMŽIAUS

VOKIEČIŲ LITERATUROJE

Ignas Skrupskelis

Disertacija, už kurią Vienos Universitetas 1932 m. jos autoriui suteikė filosofijos daktaro laipsnį. Čia iškeliamas, kas 18 amž. vokiečių buvo rašoma apie lietuvius arba lietuvių rašyta lietuviškai. Apibūdinant vieno šimtmečio nagrinėjimu, išryškinti trys nauji dalykai:

1. Senųjų prūsų kultas, perkeltas jų palikuonims — lietuviams, Maž. Lietuvos gyventojams.

2. Pietistinis judėjimas, kurio šviesoje išryškėja tame laikotarpyje kūręs Kristijonas Donalaitis.

3. Idėjos, kurios Europos dėmesį pasuko nuo vakarų į rytus, į Baltus, į laudies primityvumą, į tautų humanistinius siekius.

Knyga išleista Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos, kaina \$4.00. Gaunama DRAUGE.

Illinois gyventojai prašomi prie knygos kainos pridėti 5 proc. mokesčiams.

VYRAI IR MOTERYS

PARENTS

We presently have openings for qualified young people between 1 and 16 yrs of age who are capable of doing professional modeling work.

Contact Mr. A. Henderson
UNIVERSAL PRODUCTIONS
421-2455 463-2389

WAITRESSES

Experienced Shift Work. Steady. Good Starting Salary.

BUS BOYS

FOR FINE RESTAURANT.

Flaming Torch Restaurant

253 Rand Road

Mt. Prospect, Ill., Tel. 253-3300

HELP WANTED — MOTERYS

WAITRESSES

Tray Service

For private luncheon club in Loop

Part Time 3 Hours —
11:20 a. m. - 2:20 p. m.

TOP PAY!!

5 Days per Week. No Saturdays or Sundays.

Uniforms and Lunch Furnished

PAID VACATION & HOLIDAYS

EXCELLENT TRANSPORTATION

CLARK ST. BUS & SUBWAY

Tel. CE 6-3103

Reikalinga

Vidutinio amžiaus

MOTERIS

Bendram buhalterijos, raštininkės ir mašinraščio darbai.

BRIGHTON SAVINGS AND

LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Ave., Chicago

TEL. — LA 3-8248

WAITRESSES & MAIDS

Own transportation preferable.

Call 325-2900. Ask for Manager.

RAMADAN

300 So. Frontage Rd., Hinsdale, Ill.

HELP WANTED — VYRAI

AUTOM. SCREW MACHINE

MAN

To set up & operate.

B. & S. — Skokie, Illinois

Tel. — 677-0270

GEN'L FACTORY PLATER OR

HELPER. Exper'd in job shop

plating. Willing to work overtime.

Hospital'n, pd. vacation & holidays.

PRECISION PLATING CO. INC.

Mr. Peters — Tel. JU 3-3333

JANITORS

Liberal Benefit Program

MEALS BELOW COST

Hospital and Life Insurance

programs available.

Retirement, annuity, hospital discount, educational discount.

CHICAGO AVE. BUS

STOPS AT HOSPITAL DOOR

APPLY PERSONNEL DEPT.

9:AM to 4:PM.

PASSAVANT HOSPITAL

322 E. Huron, Chicago, Ill.

Remkit tuos biznierių, kurie

skelbia dienaštyje "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

RECEIVING,

SHIPPING AND

PACKING

U. S. P. — Bondable

START \$2.30 PER HR.

RAISE 30 DAYS

Permanent

Tel. — CE 6-1491 after 12

MAIL CLERKS

Full Time Openings

Excellent salaries and a

comprehensive benefit program

Linda Apostle Ext. 3678

BAXTER

Laboratories, Inc.

6301 Lincoln Avenue

Morton Grove, Ill.

965-4700 267-6900

An Equal Opportunity Employer

MAN WANTED FOR

Light Assembly Work

SHOULD HAVE MACHINE

SHOP EXPERIENCE

Call Mr. Olson 282-8000

SILK SCREENER

EXPERIENCED ONLY

NEED APPLY

STEADY AND DEPENDABLE

Start at \$3.50 per hour

PHONE: 337-4100

MECHANIC

Experienced in truck repair.

Union pay and benefits. 1st

and 2nd shifts open. Steady

work. Call — 225-0418.

Skelbkites "D

ELENA KUČIŪNIENĖ PRISIMENANT

Štai jau mėnuo, kai netekome taurios lietuvės a. a. Elenos Kučiūnienės. Ta proga keletas ne-krologinių eilučių.

Elena Kučiūnienė gimė Rygoje kaip jauniausia gausioje Vyčių šeimoje: Antanina, Marija, Emilija ir Elena ir sūnus Albertas. Elena augo šiauliuose, vėliau Kaune mokėsi "Saulės" gimnazijoje. 1935 m. iškėlė už mums gerai pažįstamo Aleksandro Kučiūno, muziko, dabar profesorius ir operos dirigento. Per paskutinį karą ir tuojau po jo ji su savo vyru ir sūnumu Jurgiu gyveno Vokietijoje: Drešdene, Innsbrücke, Tuebingene. 1949 m. Kučiūnų šeima sutinkame Chicagoje. 1966 m. rudens vyras išvyksta profesoriumi Washingtono u-tė Seattle, vėliau ten vyksta ir velionė, nors ne visai sveika. Ji mirė 1969 m. spalio 8 d. 7 val. ryto, Washingtono u-tė ligoninėje. Laidoti nutarta Santa Monica, Californijoje, nes ten pastoviai gyvena velionės 2 seserys — Antanina Lukšienė ir Marija Alminienė. Spalio 12 d. vakare Hamrock laidotuvų namuose, Los Angeles, su velione buvo giminių ir Los Angeles lietuviškos visuomenės atsisveikinimas, o spalio 13 d. ji buvo palaidota Holy Cross gražioje kapinėse. Laidotuvų apėgus su vietos lietuvių klebono leidimu atliko iš Chicago atvykę kunigai: Bruno Markaitis ir Feliksas Gureckas. Šeimos pagėdavimu laidotuvės buvo kuklios — tylios lietuvės šv. Mišios ir kun. Br. Markaičio pamokslas ir vargonų muzika. Laidotuvėse dalyvavo gražus būrys giminių, šeimos draugų ir Los Angeles lietuvių. Velionė ilsisi prie pat šv. Marijos statulos ant gražaus kalnelio, nuo kurio matyti okeano platybės. Privačių paminklų šiose kapinėse nėra — tik paminklinės lentelės žemėje.

A. a. E. Kučiūnienės ligos istorija gana ilga ir įvairi: jau 1966 m. pavasarį ji pasijuto blogai, gydyti namuose, trumpai gulėjo Chicago Central Community ir šv. Kryžiaus ligoninėse, o gana ilgai pasirgo Billings ligoninėje, iš kurios išėjo kiek pasveikusi ir nutarė važiuoti pas vyrą į Seattle.

Kol ji sirgo Chicagoje, ją globojo iš Kanados atvykusi sesuo Emilija Gruodienė, vėliau sesuo iš Santa Monicos Antanina Lukšienė. Ją, kaip savo pirmininkę, globojo ir Lietuvos Dukterų draugija, tuo metu vadovaujama Birutės Briedienės, didelės velionės draugės. Chicagoje didelė pasipirtis ligonės, šeimai buvo solistas St. Baras, visa opera bei daug privačių prietelių ir moterų klubų.

Tiek Chicagoje, tiek vėliau Seattle, liga buvo pilna staigmenų: čia kartais visai nusilpnėdavo, čia netikėtai pagerėdavo, čia vėl nesuprantamai atkeris davo. Tik noras gyventi ir neaprašoma kantrybė ją taip ilgai palaikė: 4 metus sunkios, nemalonios ligos. Nors buvo sukelts visas medicinos mokslo menas ir ant jos viskas, kas galima, išmėginta ir Mayo klinikių specialisto konsultacijos griebtasi, jos sveikata palaipsniui mažėjo, kol galutinai užgeso tą lemtingą spalio 8 d. rytą. Tą pačią dieną Chicago lietuvių radijas su širdgėla minėjo mielos tautietės netekimą.

Seattle jos ligos metu didžiau sias ir kantriasias jos globėjas buvo jos vyras A. Kučiūnas. Jis parodė jai didžiausią meilę ir pasišventimą. Sūnus Jurgis taip pat dažnai buvo prie ligonės lovos Chicagoje, o kai ji išvyko į Seattle, o jis su šeima persikėlė į Vokietiją, jis kas savaitę jai rašydavo laiškus ir buvo ją keletą kartų asmeni-

kai aplankęs.

Taip pat neužmirštama jos slaugė Seattle buvo Alisa Lapatinskienė, kuri ilgus valandas pašventė prie ligonės lovos. Jos vyras Vyt. Lapatinskas tuo tarpu globojo ir palaikė A. Kučiūną, kuriam teko sunki našta ir tikrai reikėjo artimo draugo.

Pagarba ir padėka tektų išreikšti ir universiteto ligoninei Seattle, kur viską darė, kad tik Elena pasveiktų ir, kad mažiau būtų šeimai finansinių sunkumų. Paminėtini su pagarba ir kiti Seattle ir apylinkės lietuviai, kurie ją ligoje lankė ir su užuojauta jos ligą sekė, taip pat Los Angeles lietuviai, jų parapija, radijas, spauda ir visuomenė, kurie ją mirusią gražiai pagerbė.

E. Kučiūnienė, kaip visuomenininkė, gal pirmą kartą pasireiškė Drešdene, Vokietijoje, be gelbėdama lietuvių pabėgėlius. Chicagoje nuo 1960 m. ją matom Lietuvos Dukterų draugijos sąrašuose, vėliau jau valdyboje, o nuo 1965 m. ji buvo išrinkta tos dr-jos pirmininke. Ji taip pat buvo Pabaltijo Moterų tarpyboje, Moterų klubų federacijos Chicagoje ji buvo vicepirmininkė. Ji aktyviai rėmė Balfą, ją vaikus metu vaikščiodama iš namo į namą, rinkdama aukas, žinodamas jos palankumą labdarystei, vyras prašė vietose gėlių aukoti Lietuvos dukterims ar Balfui. Tokių aukų gauta ir Lietuvos dukterys yra šeimai ir visuomenei labai dėkingos.

Velionė, manyčiau, ne tiek išryškėjo savo nuveiktais visuomeniniais darbais, kiek savo vidine asmenybe, savo pasišventimu, jautrumu bei kantrybe santykiuose su artimu. Savo paprastumu ji buvo mums ne tiek žymi, kiek sava.

Šį sekmadienį, lapkričio 9 d. 10 val. ryto čikagiečiai turėsime progą paminėti velionę maldos tėvų mariojonių koplyčioje (prie "Draugo"). Kun. J. Vaskas, MIC, velionės draugas ir gerbėjas, laikys šv. Mišias per kurias sol. Prudencija Bičkienė pagledos, o kapui kun. F. Gureckas pasakys pamokslėlį šis ramus dvasingas jos prisiminimas, tikimės, jai bus pats tinkamiausias.

K.F.G.

A. + A. LAWRENCE ASTRASKAUS

Gyveno 8015 So. Ellis Ave.
Mirė lapkr. 6 d. 1969, 12:55 val. popiet, sulaukęs 79 m. amž.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje įgyveno 59 m.
Pasiliko dideliame nuolūdimė sūnus Edward, marti Eva, anū Edward Jr. ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyč., 6845 S. Western Av.
Laidotuvės įvyks pirmad., lapkr. 10 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nulūde: SŪNUS, MARTI IR ANKAS.
Laidotuvų direktorius Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

A. + A. MALVINA MITCHELL JANKUTĖ

Gyveno 9030 S. 84th Court, Hickory Hills, Illinois. Daugeli metų gyv. Chicagoje, Marquette Parko apyl.
Mirė lapkr. 7 d. 1969, 3:30 val. ryto, sulaukus senatvės.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš šiaulių apskritys, Papilės parapijos, Latvils kaimo.
Amerikoje įgyveno 66 m.
Pasiliko dideliame nuolūdimė duklė Sylvia, sūnus Edmund, marti Sarah, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Velionė buvo našlė a. a. Petro.
Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.
Laidotuvės įvyks pirmad., lapkr. 10 d. iš koplyčios 11 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nulūde: Duklė, sūnus ir marti.
Laidotuvų direktorius Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600

Valdyba a. a. Elenai Kučiūnienėi 1965 m. pirmininkaujant Lietuvos dukterims. Iš kairės į dešinę: A. Vepšienė, S. Tolušienė, M. Tijūnienė, J. Daužvardienė, a. a. Elena Kučiūnienė, tuo metu pirmininkė, N. Vengrienė ir A. Urbutienė.

Į ŠVIETIMO IR ŠEIMOS METUS

(Atkelta iš 3 pusl.)

Skaičiai nedžiuginą. O buvo laukta, kad lietuvių švietimo ir šeimos metais lietuvių mokyklose mokinių skaičius žymiai padidės.

Dabar neturi reikšmės priežastys, dėl ko mokinių skaičius nepadidėjo, — kad nebuvo pakankamai pastangų ir organizuotumo, ar kad turinčių mokyklinio amžiaus vaikų tėvų širdyse jau blėsta lietuviškumo ugnelė ir dėl to vaikų į lietuviškas mokyklas neleidžia? Metai buvo skirti tai ugnelę įžiebtį, ją degančią palaikyti. Ir tam reikėjo dėti daugiau pastangų, daugiau darbo.

Dar nevelu

Mokslo metai jau prasidėjo, bet tiems, kurie lietuviškos mokyklos lankyti nepradėjo, mokyklos durys dar atdaros. Dar nevelu pradėti lankyti kiekvieną veikiančią šeštadieninę lietuvišką mokyklą. Jų turime pakankamai.

Pvz. Chicagoje Dariaus — Girėno mokykloje vietos būtų bent dvigubam mokinių skaičiui. O į Chicago aukštesniąją, kuri turi bene geriausias patalpas ir lietuviškos mokyklos aplinką, reikia pažvelgti atskirai.

Siais metais į Chicago aukštesniąją lit. mokyklą atėjo 42 nauji mokiniai iš šių mokyklų: Brighton Parko parapij. 4 mokiniai, Dariaus — Girėno šeštadieninės 8 mokiniai, Donelaičio šešt. 4, Marquette Parko parapij. 21, Roselando šešt. 3, Sv. Antano gimnazijos 2. Iš viso 42 mokiniai.

Į Chicago aukštesniąją mokyklą atėjo mažiau mokinių, negu

baigė Marquette Parko ir Brighton Parko pradinės mokyklas (1969 m. pavasarįje Brighton Parke baigė 24 mokiniai, o Marquette Parke 31). O kur dar kitų mokyklų baigusieji?

Dviejų mokyklų daviniai rodo, kad didelė dalis baigusiujų pradinės mokyklas nelanko aukštesniosios. Užtat drįstu pasiūlyti, kad Chicago miesto apylinkių valdybos raštu ar asmeniškai paragintų tuos tėvus, kurie pradinę mokyklą baigusius vaikus į aukštesniąją neleidžia, juos leisti. Vien Chicagoje turime dvi aukštesniausias šeštadienines lietuvių mokyklas: Chicago aukštesniąją ir Donelaičio.

Atskirai reikia minėti ir Amerikos Lietuvių Montessori draugijos vaikų namelius. Tai bene

vienintelis kasdien veikiantis lietuvių vaikams skirtas darželis. Su 30 vaikų darželis išsilaikyti negali. Reikia skubios paramos, nes šiais švietimo ir šeimos metais vienintelis kasdien veikiantis vaikų darželis turi spręsti klausimą — užsidaryti ar atidaryti duris ne lietuvių vaikams.

Lietuvių švietimo ir šeimos metai baigiasi. Atliktais darbais ir pasiektais laimėjimais švietimui ir šeimai pasidžiaugti ir pasididžiuoti negalime. Tai kelia rūpestį dėl ateities. Ir šis rūpestis tenebūna praeinantis, bet nuolatinis, verčias realiai žvelgti į savo bendruomenę ir skatinti dirbti ir teikti jėgas lietuvių švietimui, lietuviškai šeimai ir savo bendruomenei. Tai ir bus tikras šeimos ir švietimo metų laimėjimas.

GYVAS PRISIMINIMAS

Atmintinas kielikas ar cimbora įgraviruota prisiminimui jūsų mirusio mylimo asmens ir dovanojant vargingoms Misioms ar bet kuriam pasirinktam kunigui, bus gyvas ir įspūdingas atminimas, kuris bus įvertintas. Pristatome tuojau pat išstatymui laidotuvų koplyčioje. Taip pat turime ir kitų dalykų tinkamų atminimui.

WATRA MEMORIAL CENTER

2848 W. CERMAK ROAD AREA CODE 312 247-2425
AREA CODE 312 247-2425

We Offer To Savers

SAVINGS CERTIFICATE

5 1/4%
6 or 12 MONTH
\$10,000
or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.

4 3/4%
per annum
Passbook Savings Accounts
Paid Quarterly
Computed and Paid as of:
Mar. 31 — June 30
Sept. 30 — Dec. 31

5%
6 or 12 MONTH
\$5,000
or MORE

Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.

Mutual Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
2212 W. CERMAK RD.
Chicago, Ill. 60608
Virginia 7-7747
PETER KAZANAUSKAS, PRESIDENT

ISSIRINKITE DABAR — MOKEKITE VELIAU

PETER TROOST MONUMENT COMPANY

6440 S. Pulaski Road,
Chicago, Ill. 60629

CESLOVAS VITKAUSKAS
District Manager

Tel.: 585-0242; 585-0243

DRAUGAS, šeštadienis, 1969 m. lapkričio m. 8 d.

5

MIN. LOZORAČIO LAISKAS PRANCŪZŲ LAIKRAŠČIUI

Lietuvos diplomatinės šefas S. Lozoraitis yra pasiuntęs Prancūzijoje leidžiamo laikraščio Nice Matin redaktoriui tokio turinio laišką:

Perskaitęs Tamstų laikraštį, je p. p. Gosset korespondenciją apie jų kelionę į sovietų okupuotąją Lietuvą, dėkoju Tams-tai ir Tamstos bendradarbiams už susidomėjimą mano kraštu. Aš negaliu tačiau praleisti ty-lomis šio korespondencijos pos-mo: "Išbuvusi 20 metų Pilsud-skio Lenkijos provincija ir pa-kėlus 4 metų nacių okupaciją, Lietuva dar kartą nulenktė nu-garkaulį ir pateko į geležinę Stalino Rusijos globą..."

Šie išvedžiojami yra reika-lingi vieno atitaisymo ir vienos pastabos. Pirma, Lietuva nėra buvusi Pilsudskio Lenkijos pro-

vincija. Lietuvos valstybė, ku-rios įstejimas siekia XIII-jo šimtmečio, buvo atstatyta 1918 metų vasario 16 dieną. Nuo to laiko ir ligi 1940 metų birž-lio mėnesio, tai yra ligi sovietų įsiveržimo ir okupacijos, Lietu-vos Respublika buvo nepriklau-soma. Aš tariuos galys tai pa-liudyti, nes man teko būti Lie-tuvos užsienio ministeriu 1934 — 1938 metais.

Dėl nugarkaulio lenkimo aš pastebiu, kad reikia naudoti ma-žiau "spaivinę" ir tikslesnę — moraliniu, politiniu bei teisiniu atžvilgiu — terminologiją, api-būdinant užpulto ir okupuoto krašto padėtį. Tokia terminolo-gija privalo būti taikoma tiek Lietuvai, tiek pavyzdžiui kal-bant apie Belgijos padėtį 1940 — 1945 metais.

Pranešu giminėms, draugams ir pažįsta-miems, kad Kaune, Lietuvoje, mirė žurnalis-tas

A. + A.
PETRAS KEŽINAITIS

Liūdi: sesuo Kazimiera Geštautienė su šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.
STANISLOVAS KUKŠTA

Jau šioje vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvą, kurio netekome 1968 m., lapkričio 9 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos lapkr. mėn. 9 d. 8 val. ryto švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Stanislovo Kukštos sielą.

Nulūde: žmona, sūnus ir duklė su šeimomis

Brangiai motinai, močiutei ir uošvei

A. + A.
ELENAI VISOCKIENEI mirus,
jos dukrą p. L. BULIKIENĘ ir jos šeimą širdingai už-jaučiame ir kartu liūdime.

Birutė, Anicetas, Dalia
Marius ir krikšto sūnus
Voldemaras Šadauskai

P A D Ė K A

Mūsų mylimam ir neužmirštamam vyrui, tėveliui, uošviui ir seneliui

A. + A.
PULKININKUI PETRUI GENIUI

Iškeliauvus amžinybėn, Jam buvo parodyta didelė pagarba ir meilė, o mums pasilikusiems nuosirdi užuojauta.

Didžią padėką reiškiame kan. Zakarauskui už maldas koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą, taipogi dėkojame kun. Kuzinskui ir kun. Verkes už maldas koplyčioje.

Dėkojame p. Matuikui ir varg. Baltrušaičiui už giesmės ir išpildymą Chopeno gedulingos mėsą bažnyčioje.

Dėkojame Lietuvos gen. konsului Daužvardziui ir Ponai už atsilankymą koplyčioje.

Dėkojame gen. M. Rėklaičiui už pravėdimą atsisveikinimo apeigų koplyčioje bei įteikimą tautinės vėliavos, taipogi dėkojame ra-movėms, kur. savanoriams už pasakytus atsisveikinimo žodžius, nuosirdžiai dėkojame visiems, visiems dalyvavusiems šermentyse ir laidotuvėse.

Dėkojame visiems už užprašytas šv. Mišias, maldas, aukas Liet. Fondui, už atsiųstas gėles, išreikšiusiems užuojautą žodžiu, spaudoje bei laiškais.

Ypatinga padėka dr. V. Tumasoniui už mediciniską ir visą ima-ną pagalbą laike ilgos sunkios ligos.

Taip pat dėkojame pulk. K. Ališauskui už parašytą nekrologą "Drauge".

Dėkojame laidotuvų direktoriui p. Petkui už rūpestingą patar-navimą.

Jums visiems iš širdies tariame aciu.

Giliai liūdinti: žmona, dukterys, žentai ir anūkil.

DRAUGO KNYGYNO KATALOGAS

siunčiamas nemokamai kiekvienam kas jį užsisako paštu ar telefonu LU 5-9500.

Knygos suskirstytos pagal savo turinį į 15 skyrių ir sugrupuotos alfabeto eile.

Katalogas apima visas laisvajame pasaulyje išspaus-dintas lietuviškas knygas, daugumą lietuvių autorių anglių kalba knygų ir ribotą skaičių latviškų knygų, kurias galima gauti DRAUGE.

APLINK MUS

× **Draugo kalėdiniai atvirukai** išsiuntinėti visiems skaitytojams. Jie yra daiktai, spalvoti, 15-os skirtingų rūšių. Šia ir artėjančių švenčių proga skaitytojai prašomi paremti mūsų dienraštį pinigine auka. Prenumeratoriai, kurie negali atvirukais pasinaudoti, prašomi "Draugui" jų nebegražinti, o perduoti juos savo kaimynams ar pažistamiems.

× **Pietvakarių dailiojo meno tarybos** antrasis pristatymas kūrinių bendravimo ciklo įvyks šį sekmadienį, lapkričio 9 d., Queen of Peace mokyklos auditorijoje, 7659 Linder, Oak Lawn, 3 val. p.p. Šiame pristatyme dalyvaus žymūs filmo menininkas, Tom Palazzolo, kurio tema pavadinta "The Art of Film Making". Jis duos paskaitą apie filmų darymą, įteigė daugybę premijų ir parodys ištraukų iš savo filmų, kuriais yra laimėjęs premijų ne vien Chicagoje, bet ir kituose Amerikos bei Europos miestuose. Visi susidomėję filmų darymu ir jų paruošimu, ypatingai jaunimas, kviečiami aktyviai dalyvauti.

× **Lietuvių Fondo vėjus tradicinę vakarienę** Chicagoje. Vakariene įvyks 1970 balandžio 5 d. Personality Lodge, puikioje ir erdvoje salėje 4740 So. Cicero Ave. Vakarienei prašome registruotis, stalinius užsakyti ir pinigų įmokėti L.F. būstinėje, 6643 So. Maplewood, Chicago, Ill. 60629 Tel. 778-2858 arba pas vietos lietuvių L.F. v. k-to pirm. bei įgaliojotį. Vakarienei išlaidos ir aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių. (pr.)

× **S. m. lapkr. 6 d. vakare** i Lietuvių Fondo būstinę atsilankė čikagietė **Pranė Petrulienė**, lydimą L.F. nario — tūkstantininko, žinomo aktyvaus visuomenininko ir gerų darbų sumanytojo bei rėmėjo, **Juliana Pakalkos**. P. Petrulienė iškėlė L.F. \$500.00, įrašydama ir įamžindama Fondo savo vyrą a. a. Ito. Kazimierą Petrulį, jo 2-ųjų metų mirties sukakties proga (mirė 1967. XI. 7) L.F. adresas: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. 778-2858 (pr.)

× **Juozas Žickus** atšventė 60-tų metų gimtadienį spalio 28 d. Dalyvavo artimi draugai, dukros, žentai ir anūkai. Linkime jam daug laimės ir gero ilgo gyvenimo.

× **Lietuvių Studentų S-gos** 19tas visuotinis suvažiavimas įvyks lapkr. 27—28—29 d. d., Midway Exit Inn, 58th St. ir Cicero Ave., Chicagoje. (pr.)

× **Dovanų sluntinius i Lietuvą** su užtikrintu pristatymu, galima pasiųsti per Baltic Stores Ltd. (Z. Juras), 421 Hackney Rd., London, E. 2. England. SHO 8734 (sk.)

× **Bilietus užsisakę i Chicago Lietuvių Operos balių** atsiminti paskutinė diena yra — pirmadienis lapkr. 10 d. — Margniuose 2511 W. 69 St., tel. PR 8-4585. Taip pat pranešame, kad dar yra laisvų stalų, todėl maloniai kviečiame visuomenę dalyvauti šiame baliuje ir kartu paremti lietuvių operą. (pr.)

× **Vienintelį lietuvių J. V. Rachūną** Con-Con rinkimuose paremti komitetas rengia "Cocktail Party", sekmadienį, lapkričio 9 d., 5—8 val. Gold Coast Inn, 71 street & Maplewood. Dėl informacijos ir bilietų galima kreiptis pas J. Bacevičių, 6455 So. Kedzie, C. Oksą 779-0362, J. Lack 476-5963, P. Zumbakį 737-5926. Bilietus bus galima įsigyti ir prie įėjimo. 8 (sk.)

× **Pranas Razminas**, literatūros kritikas ir mokytojas, iš pavergtos Lietuvos gavo liūdną žinią, kad ten spalio 15 d. mirė jo tėvas a. a. Pranas Razminas, sulaukęs 97 metų amžiaus.

× **Dr. V. Dubinskas**, žinomas visuomenės veikėjas ir lietuviškų reikalų rėmėjas, prisuntė "Draugui" 10 dol. auką. Dėkojame.

× **B. Sebastijonas**, Anglijos lietuvių klubo vicepirmininkas, aktyviai dirba besiruošiant ateinančiam literatūros vakarui.

× **Juozapas Dolik** šv. Catherine ligoninėje spalio 17 d. sėkmingai pergyveno širdies operaciją. Dabar Juozapas grįžo į namus ir eina geryn ir stipryn. Juozapas Dolik ir jo žmona Anna ir visa šeima yra visiems dėkingi už maldas, kad operacija pasisektų. Dolik yra laido tuvių direktoriai, Mt. Greenwood, 3032 W. 111 St., turį gražią, modernią koplyčią. Dolik yra stambūs gerų darbų rėmėjai.

× **Chicago universitete** norima įvesti lietuvių kalbos kursą. Tuo reikalu vedami pasitarimai su universiteto vadovybės žmonėmis. Spalio 31 d. toks pasitarimas įvyko dr. G. Baluko rezidencijoje. Dalyvavo Chicago universiteto slavistikos — baltistikos vadovas prof. dr. E. Stankevičius, Lietuvių fondo vadovai dr. G. Balukas, dr. A. Razma, A. Rėklaitis, Pedagoginio lituanistikos instituto atstovas Kl. Girvilas ir spaudos atstovas red. kun. J. Prunskis. Universitetas žiūri palankiai į šį reikalą. Pasielktas konkrečių sutarimų kas liečia dėstytoją ir lėšas, Dr. Balukas su ponu posėdžio dalyviams iškėlė gausias vaises. Prof. Stankevičius džiaugėsi, kad lietuviai gražiai įsikūrę. Sekantis Chicago universiteto vadovybės ir lietuvių visuo menės atstovų pasitarimas įvyks lapkr. 14 d. univers. patalpose. Chicago universitetas yra vienas iš pirmųjų JAV-se ir lietuvių kalbos dėstymas jame būtų didelis laimėjimas.

× **Juozapas Zakaras** grįžo iš ligoninės ir baigia namuose sveikėti gydytojo ir žmonos Natalijos priežiūroje.

× **Frances Ivanauskienė**, žinoma visuomenės veikėja, šv. Kryžiaus ligoninėje sėkmingai pergyveno sunkią nugaros operaciją ir sveiksta. I kamb. 342. Ivanauskienė yra Moterų sąjungos 67 lėp. pirmininkė, stambi gerų darbų rėmėja. Ivanauskai yra amžini nariai visų vienuolynų.

× **Tadas Rūta** giedoja Kristaus Karaliaus šventės minėjime, suruoštame ateitininkų Chicagoje. Šeštadienio numery po kilsė buvo išspausdinta netikslų pavardė. Siunčiančius nuotraukas mūsų laikraščiu prašome visada aiškiai parašyti vardus ir pavardes žmonių, esančių nuotraukoje. Be to nuotrauka neturi prasmės, o bandant tu žmonių vardus atspėti, visada įvyks klaidų.

× **Studentės Laima Nainytė** ir **Laima Underlytė** sutiko tvarkyti aprūpinimą nakvynėmis atvykstančiųjų i jubiliejinį ateitininkų kongresą Chicagoje 1970 m. Bus stengiamasi visą atvykstančiųjų jaunimą apgyvendinti lietuvių šeimose.

× **Reikalinga lietuvių moteris** prižiūrėti 2 vaikus, truputis virimo, ir lengvas namų ruošos darbas. Gali gyventi vietoje. Auro-ra, Ill. Amžius nesvarbu. Skambinkit Collect 312 — 892-0752. (skelb.)

× **Nešiojamas stereo FM radijas**. 4 garsoakalbiai. Penkerios bangos. 18 įvairių kontrolėlių. Veikia namų elektra arba baterijomis. Tikrai nepaprastas radijas. Gradinskas, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. (sk.)

Dalyviai posėdžio, siekiant įvesti lietuvių kalbos dėstyimą Chicago universitete. Iš kairės: A. Rėklaitis, dr. A. Razma, dr. G. Balukas, prof. dr. E. Stankevičius, kun. dr. J. Prunskis, Kl. Girvilas.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Detroito Lietuviškų Melodijų radijo programa** pasiekia vis tolimesnių apylinkių lietuvių, nes radijo stotis WMZK — FM (radijo banga 98) dešimterioai sustiprinta, — jos galimumas iš 5,000 pakeltas iki 50,000 watų. Minėta banga lietuviškos radijo valandos būna du kart savaitėje: antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 val. vakare. Radijo stotiai, gi ypatingai lietuviškos valandos vedėjui, būtų įdomu ir net naudinga patirti, kaip toli lietuviai šios lietuviškos programos klausosi. Todėl ne tik Michigano valstijos tolimesnių vietų klausytojai, bet taip pat Ontario provincijos, Ohio, Indianos ir Illinois valstijų lietuviai atsiliepkite ir parašykite radijo valandos vedėjui. Radijo valandos vedėjas duos jums atsakymą radijo bangomis. Laiškus siųsti šios radijo valandos vedėjui ir redaktoriui Rapolui Valtakiai, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219.

— **Minint Jungtinių Tautų organizacijos** dvidešimt keturių metų gyvavimo sukaktį spalio 25 d., globojant JAV prezidentui ir ponai Nixon, valstybės sekretorius ir ponas Rogers, kartu su Jungt. Tautų koncerto ir pietų pirmininku bei ponu William F. May, suruošė koncertą ir pietus diplomatinio misijų šefų JAV-se ir jų žmonių garbei Washington Hilton viešbutyje.

Lietuvos atstovas ir O. Kajeckienė buvo pakviesti i tas iškilmes ir jose dalyvavo. Spalio 28 d. protokolo šefo Emil Mosbacher, Jr., kvietimu Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir dr. S. A. Bačkis dalyvavo informaciniam priėmimui valstybės departamente. To priėmimo metu diplomatinio korpuso kvietieji svečiai buvo supažindinti su protokolo skyriaus pareigūnais ir jų darbų sritimis.

— **Baltimore, Maryland**, koncertas solistų Vaclovo Verikailio (Kanada) ir Irenos Stankūnaitės (New Jersey) įvyks lapkričio 15 d. 7:30 v. Lietuvių svečtainėje, 851 Hollins Str. Akompanuos Elena Juškauskaitė. Bush ir Juozas Stankūnas. Įėjimas suaugusiems \$3. studentams \$1.50. Šeštadieninė mokykla ir tautinių šokių grupės už įėjimą nemoka. Gros Leksčiaus orkestras. Koncertą rengia LB Baltimore apylinkės valdyba.

Lietuvių Radijo Forumo programoje kalbėjo Illinois valstijos sekretorius Paul Powell, kuris čia matomas centre (su akiniais). Jo kairėje yra sanitarinio skyriaus viršininkas John Egan, o kitoje pusėje Antanas J. Rudis, šios programos leidėjas. Šalia jų stovi Roy Bellavia, WXRT pranešėjas.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— **Dr. Karolis Lederis**, šiuo metu dirbąs Bristolio universitete kaip farmakologijos profesorius, išvažiuoja profesoriauti i Albertą Kanadoje, kur dėstys farmakologijos dalyką Calgary medicinos mokykloje, 1963 m. Bristolyje jis buvo sudaręs gydytojų grupę vėžio ligai tirti.

— **A. Padvoiskis**, Manchesterio liet. kultūrinio būrelio narys, suorganizavo Lietuvos naturalinės istorijos — augmenijos ir gyvūnijos parodą, sutelkdamas 600 vienetų, dažniausia natūralaus didumo spalvotų paveikslų rinkinį. Rinkinys muziejuje išstatytas parodai ir yra gausiai lankomas.

— **Pavergtųjų tautų savaitė** vienu ar kitu būdu minima beveik visose kolonijose, kuriose

gyvena lietuviai. Šiuo reikalu palaikomas glaudus ryšys su kitomis tautybėmis.

VOKIETIJOJ

— **Vyskupas Antanas Deksnys** šią savaitę lankėsi Memminge (Vokietijoje) pas lietuvius. Ateinantį pirmadienį grįžta i Romą porai savaitių. Po poros savaitių jis atvyksta i šiaurinę Vokietiją, pakviestas kun. Šarkos.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

— **Kauno mieste**, kaip praneša "Svyturys", šiuo metu esančios tik 5637 lengvosios privatinės mašinos. Vilniuje jų esą dar mažiau — 4701.

— **Rugsėjo 25 d.** nuo širdies smūgio pavergtoje Lietuvoje mirė kun. P. Drumžlys, Truskavos klebonas. Palaidotas Truskavoje.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

CICERO Miesto POLITINĖ VALDŽIA LIETUVIO RANKOSE

Jau seniai Cicero lietuviai džiaavosi turėdami savo miesto valdžioje lietuvi, rinktą miesto

J. Kimbark

pareigūną John F. Kimbarką. Labai mažas skaičius lietuviškų kolonijų Amerikoje tur būt, gali panašiai pasigirti. Ypač kad J. Kimbarkas visad randa laiko lietuviškiems reikalams. Jis yra garbės rėmėjas Cicero lituanistikos mokyklų, Lietuvių namų savininkų draugijos pirmininkas, aktyvus lietuvių respublikonų veiklos rėmėjas ir visuomet pasiruošęs patarnauti tautiečiams miesto reikaluose lietuvių kalba. Ilgus metus Cicero politiniai veiklai vadovavusiam Joseph S. Krai mirus, Cicero miesto partijos darbuotojai, precinkty kapitonai, susirinko iš-

rinkti naują vadą. State senatoriui James Soper pasiūlius, vien balsais, dalyvaujant 78 iš 80 precinkty kapitonų, John F. Kimbark buvo išrinktas nauju partijos vadu, taip vadinamu Republican Committeeman.

John F. Kimbark pirmą kartą buvo išrinktas i miesto valdybą 1948 metais, kaip miesto assessor — mokesčių tvarkytojas. Šiame poste išbuvo net 16 metų, 1964 metais buvo išrinktas i miesto sekretoriaus postą, perrinktas vėl 1968 metais. Ponas Kimbarkas taipogi buvo vienas iš pirmųjų respublikonų partijos organizatorių Cicero mieste.

Naujos J. Kimbarko pareigos partijos vadovybėje, yra ypatingai svarbios, ypač kai Cicero apylinkių balsuojama maždaug penki prieš vieną už respublikonų. John F. Kimbark ves visą politinę veiklą Cicero apylinkėje, dalyvaus kandidatų parinime apskrities rinkimams ir turės stiprų balsą valstybės politinėje veikloje.

Sveikinimai plaukia mūsų tautiečių tiek iš vietinių ir apskrities, tiek iš valstybės respublikonų politikų, įskaitant mūsų gubernatorių Richard B. Ogilvie, Cicero lietuviai jungiasi prie šių sveikinimų ir linki savo tautiečių geriausios sėkmės politinėje veikloje. A. M.

JAUKI ŽANAVYKŲ DERLIAUS ŠVENTĖS SUEIGA

Šaikių Apskritis klubas užversdamas savo 32-ųjų veiklos metų lapą spalio 25 d. Lietuvių Vyčių salėje Chicagoje buvo su rengės tikrai didelę ir įspūdingą derliaus šventės vakariene, kurioje dalyvavo 200 svečių. Gausių ir skoningų valgių stalus puošė rudenio gėlės ir brandžios javų varpos.

Vakarienei atitinkamu žodžiu atidarė klubo pirm. Adomas Didžbalis. Derliaus šventę Zana vykijoje ir čia Chicagoje trumpais bruožais apibūrinė J. Janulaitis. Derliaus šventės proga Vincas Šuopys klubui įteikė simbolinę dovaną, meniniu atžvilgiu, vertingas medžio dirbinio

CHICAGOS ŽINIOS

DEGĖ SENA MOKYKLA

Gaisras padarė apie \$35,000 nuostolių senoje Charles Hammond mokykloje, 2819 W. 21 place. Mokykla statyta 1880 m.

ISPIRKITAS SŪNUS RASTAS NUZUDYTAS

Buvusio, Chicago verslininko Richard Dolan sūnus Patrick, 18 metų, buvo pagrobtas Sao Paulo mieste, Brazilijoje, kur tėvas yra Swift kompanijos viceprezidentas. Tėvas išpirko

kviečių varpas, kurios kiekvienam priminė anais laikais buvusius gausius derlius žanavykų žemėje. Reikia pasidžiaugti, kad šioje mūsų vakarieneje dalyvavo ir gausus jaunimo būrys, kuris vėliau ypatingai grakščiai sukosi šokių sūkuriose, grojant A. Ramonio šokių orkestrui. Vakarieneje atsinaujino senos ar ašimezgė naujos pažintys.

Šioje mūsų derliaus šventės vakarieneje įvairiose tarnybose energingai darbavosi — A. Didžbalis, K. Repšienė, O. Didžbalienė, J. Kazukauskas, J. ir J. D. Vizgirdai iš Aurora, Ill., J. Skama, J. Staška, K. Krikščionas, D. Ketvirtis, A. Vasiukevičienė, O. Braniškienė, M. Sideravičienė, A. Ramonienė, Adela Santus, M. Mežis, K. Jankauskas, J. Vasiukevičius, S. ir M. Lukosevičiai, A. Raciūnienė iš Melrose Park, Ill. ir kt.

Klubo administracija yra labai dėkinga visiems dirbusiems, dovaną įteikusiems V. Šuopini ir visiems atsilankiusiems. Turėdami tokią nuširdžią ir gausią jūsų paramą klubas tvirtai žingsniais žingsniuot ir savo 33-iais veiklos metais.

Ta proga primename, kad šaikių Apskr. klubo visuotinis — metinis narių susirinkimas įvyks gruodžio 7 d. 3 val. p.p. Vyčių salėje. Bus išrinkta nauja valdyba ir kontrolės, parengimų komisijos sekretariats metams, taipgi ir nuspręsti patys svarbieji klubo reikalai, kurie tik aptariamam metiniam narių susirinkime. Po susirinkimo bus kavutė ir žanavykiškas pobūvis.

Jonas Janulaitis

sūnų, sumokėdamas grobikams \$12,500. Po trijų dienų jaunuolis rastas nužudytas. Spėjama, kad jau buvo miręs prieš išmokėjimą.

MENULIS NEINKORPORUOTOJE ZONOJE

Mokslo ir pramonės muziejuje išstatyta keletas akmenėlių atvežtų iš mėnulio. Juos saugo ne Chicago policija, bet Cook apskrities šerifo policija. Užklausus kodėl taip yra, atsakyta, kad akmenėliai yra iš neinkorporuoto rajono. Cook apskrityje šerifo policija prižiūri tokias neinkorporuotas vietas.

ISDEGĖ RESTORANAS

Gaisras padarė \$250,000 nuostolių De Mars restoranui, knygynui ir maisto krautuvi pasta te po vienu stogu 118 E. 154 st., Harvey priemiestyje. Ugniagesiai iš Riverdale ir South Holland gelbėjo vietiniais.

50 ISBEGO IŠ VIESBUČIO

Cigaretės sukeltas gaisras išvarė apie 50 asmenų iš 19-ikos aukštų Lake Shore Drive viešbučio, 181 E. Lake Shore Drive. Trys asmenys buvo sužeisti. Devintame aukšte padaryta apie \$4,000 nuostolių.

JONO XXIII INSTITUTAS

Chicagoje organizuojamas naujas Popiežiaus Jono XXIII vardu tarptautinis institutas, kuris rūpinsis socialinio teisingumo klausimais. Jis sieks įgyvendinti popiežiaus Jono enciklikos Pacem in Terris nurodymus.

VEL APSVIETĖ DANGORAIZI

Metinis paukščių išskridimas i pietus jau baigėsi ir vėl dabar jau apšvieta 100 aukštų John Hancock dangoraižio viršūnė. Apšvietimas buvo nutrauktas rugs. 4 d., kai pastebėta, kad daug įvairių rūšių paukščių užsimušdavo, kai įskrisdavo i apakimančias šviesas.

AUTOMOBILIŲ LENTELES

Illinois valstijos sekretorius Paul Powell praneša, kad nusikalstų įstatymui kas prieš gruodžio 1 d. užkabintų ant automobilio 1970 metų lenteles.

HEALTHY FOOD RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA

3236 South Halsted Street

Telef.: DANube 6-9837

Julija O. Bičiūnienė Chicago, Ill. 60608

NORMAN BURSTEINAS, kailių krautuvė

IR SIUVYKLA, 185 No. Wabash (kampas Wabash ir Lake Street), 2-as aukštas. Atidara kasdien 9 ryto iki 6 vak.; pirm. ir ketv. iki 8 v.v., šešt. iki 4 val. ir kitu laiku susitarus tel. 263-5826 ir bute 677-8489. Kalbame lietuviškai

TRADICINIS OPEROS BALIUS

Lapkričio mėn. 15-tą dieną

PERSONALITY LODGE SALEJE

4740 South Cicero Avenue

Programą išpildys OPEROS CHORAS

Šokiams gros L. BICHNEVIČIAUS orkestras.

Bilietai gaunami MARGINIUOSE, 2511 West 69th St. Telef. — Prospect 8-4585

Vietas rezervuoti pas STEFANIJĄ LAŽAUSKIENĘ, Telef. — 582-9391

STALAI — 10 ŽMONIŲ
AUTOMOBILIAMS PASTATYMO AIKŠTĖ